

SADRŽAJ

IZLOŽBENI KALENDAR

Hrvatski Izložbeni kalendar - Europske specijalne izložbe	2
Nacionalne izložbe članica EE Saveza	3

IZ UDRUGA

Druženje Slavonaca i Zagoraca, Čepin 29. rujna 2007. god.	4
Milenijski skok za milenijskog goluba	5
6. smotra posavske kukmaste kokoši u Dugom Selu	6
1. Općinska revijalna izložba ukrasnih životinja	7
Roler klub	9

GOLUBARSTVO

Godišnja skupština europskog kluba uzgajача Kiskunfeledhazi letača	11
Na tekirovom chatu s Ivanom Vranješom	13
Kakav maltezer mora biti? - veliko pitanje, a i "mora" za većinu uzgajача maltezera	16
Kineski golub sa čuperkom na nosu	20
Lahore na 25. europskoj izložbi u Leipzigu	23
Mogućnost poboljšanja recesivno crvene boje kod izložbenih golubova	25
Neka se znade	27
Seminar sudaca za golubove EE-saveza Varšava	30
Vukovarska golubica i vukovarski kokošasti golub	31

PERADARSTVO

48 njemačka izložba bantama	32
Hrvatska patuljasta kokoš	34
Izložba peradi na zagrebačkom zboru - 1929.	36
Klub uzgajatelja fazana i vodene peradi Hrvatske	37
Patuljasta patka	38
Ptice močvarice	41

KUNIČARSTVO

Kunići	43
--------	----

PTIČARSTVO

Oaza u srcu Barcelone	45
Topazni kanarinici	46

OGLASI

Oglas	48
-------	----

IZLOŽBENI KALENDAR

Hrvatski izložbeni kalendar

1. Bjelovar.....16. državna izložba malih životinja.....07. – 09. prosinac 2007.
2. Vukovar.....3. državna izložba mladog uzgoja.....30 studeni – 02. prosinac 2007.
3. Virovitica.....25. – 27. siječanj 2008.
4. Branjin Vrh.....specijalka kingova i maltezera.....01. – 02. prosinac 2007.
5. Branjin Vrh.....22. – 23. prosinac 2007.
6. Ivanec.....04. – 06. siječanj 2008.
7. Bizovac.....11. – 13. siječanj 2008.
8. Osijek.....sve sekcije i 6. specijalka maltezera.....14. – 16. prosinac 2007.
9. Virovitica.....specijalka strukturnih golubova.....01. – 03. veljače 2008.
10. Novska.....05. – 06. siječanj 2008.
11. Velika Gorica 2005.....14. – 16. prosinac 2007.
12. Belišće.....02. – 04. studeni 2007.
13. Ivanić Grad.....11. – 13. siječanj 2008.
14. Čepin.....17. – 18. studeni 2007.
15. Nedelišće.....28. – 30. prosinac 2007.
16. Turčin.....14. – 16. prosinac 2007.
17. Velika Gorica „Turopolje“.....11. – 13. siječanj 2008.
18. Križevci.....09. – 11. studeni 2007.
19. Kutina.....18. – 20. siječanj 2008.
20. Zabok.....specijalka pomeranskih gušana.....16. – 18. studeni 2007.
21. Virovitica.....25. – 27. siječanj 2008.
22. Čepin.....specijalka fazana, divlje i vodene peradi.....24. – 25. studeni 2007.
23. Đakovo «Moj Ljubimac».....15. – 16. prosinac 2007.
24. Ludbreg.....21. – 23. prosinac 2007.
25. Borovo.....revijalna izložba28. listopada 2007.
26. Karlovac.....30. studeni- 02. prosinac 2007.
27. Ludbreg.....22. – 23. prosinac 2007.
28. Daruvar.....22. – 23. prosinac 2007.
29. Donja Dubrava.....16. – 18. studeni 2007.
30. Lepoglava.....22. – 23. prosinac 2007.
31. Rijeka.....23. – 25. studeni 2007.
32. Tenja01.-03. veljače 2008.
33. Vinkovci.....05.-06. veljače 2008.

Europske specijalne izložbe

1. Engleskih velikih i patuljastih gušana...Virovitica (HR)...25. – 27. siječanj 2008.
2. Danciških visokoletača.....Köln (D).....23. – 25. studeni 2007.
3. Kratkokljunih galebića.....Köln (D).....23. – 25. studeni 2007.
4. Gentskih gušana.....Köln (D).....23. – 25. studeni 2007.
5. Francuskih domaćih.....Metz (F).....08. – 09. prosinac 2007.
6. Komaronskih prevrtača.....Dachau (D).....05. – 06. siječanj 2008.
7. Sisačkih prevrtača.....Dachau (D).....05. – 06. siječanj 2008.
8. Kineskih golubova (galebića).....Herford (D).....12. – 13. siječanj 2008.
9. Perikera.....Schopfloch (D).....18. – 20. siječanj 2008.
10. Bečkih i budimpeštanskih letača.....Barleben (D).....16. – 27. siječanj 2008.

IZLOŽBENI KALENDAR

Nacionale izložbe članica EE-Saveza

Nationaler Schaukalender 2007 / 08

National shows for pigeons 2007 / 08

Expositions National 2007 / 08

Dänemark

Fredericia (?) 12./13.01.2008 Nationale Taubenschau

Deutschland

Hannover 27./28.10.2007 Deutsche Junggeflügelschau (Geflügel und Tauben)

Leipzig 07./09.12.2007 Deutsche Rassetaubenschau

Dortmund 14./16.12.2007 89. Nationale Rassegeflügelschau (Geflügel und Tauben)

Frankreich

Montlucon 24./25.11.2007 Nationale Taubenschau

Großbritannien

Westbridgford 10.11.2007 Jungtaubenschau

Pickering/North Yorkshire 01./02.12.2007 Nationale Taubenschau

Italien

Piacenza 12./13.01.2008 Nationale Taubenschau

Kroatien

Bjelovar 07./09.12.2007 Nationale Kleintierschau (alle Sparten)

Niederlande

Enschede 01./03.12.2007 ONETO Kleintierschau (alle Sparten)

Utrecht 21./23.12.2007 AVICORNI (Nationale Kleintierschau)

Zuidlaren 04./06.01.2008 NOORDSHOW (alle Sparten)

Norwegen

Haugesund 01./02.12.2007 Herbstschau

Stavanger 25./27.01.2008 Nationale Taubenschau

Österreich

Tulln 17./18.11.2007 Intern. Kröpferchampionat

Ried am Inn 08./09.12.2007 17. Bundesjungtierschau (alle Sparten)

Schweden

Malmö 03./04.11.2007 Herbstausstellung

Sölvesberg 19./20.01.2008 Jungtierausstellung

Schweiz

Zofingen 08./09.12.2007 Nationale Taubenausstellung

Mauensee 05./06.01.2008 Jungtaubenausstellung

Slowakei

Nitra 29./30.09.2007 Internationale Jungtaubenausstellung

Nitra 30.11./01.12.2007 Nationale Kleintierschau (Alle Sparten)

Tschechien

Lysá nad Labem 16./18.11.2007 Nationale Kleintierschau (alle Sparten)

Prag 21./23.11.2008 Nationale Kleintierschau (alle Sparten)

Ungarn

Nagyatách 10./11.11.2007 Jungtierausstellung (Tauben und Geflügel)

Dabas 15./16.12.2007 Nationale Jubiläums-Kleintierschau (alle Sparten)

USA

Mount Clemens/Mi 23./25.01.2008 Nationale Taubenschau

Druženje Slavonaca i Zagoraca Čepin 29. rujna 2007. god.

Ivančani na terasi kod Zvonka

Na osnovu suradnje i dugogodišnjeg poznavanja pojedinih članova društava "Florentinac"- Čepin i "Faune" – Ivanec, uslijedilo je druženje na nivou Izvršnih odbora dvaju društva. Domaćin ovog puta bilo je društvo iz Čepina, koji su sa posebnom radošću dočekali i ugostili zagorske uzgajivače.

Druženje je bilo cjelodnevno , a Ivančani su na njega krenuli u ranim jutarnjim satima da bih se okupili kod Z. Sušenka u zakazano vrijeme. Domaćin nas je gostoljubivo dočekao, a potom pokazao svoje ljubimce u lijepom ambijentu svojeg dvorišta.

Od strane IO "Faune" – Ivanec susretu su nazočili; **B. Dukarić, S. Bajsić, F. Peček, J. Čretni, Ž. Šoštar, S. Pozder, M. Kuzminski, I. Bogi i B. Lončar.** Nakon kraćeg razgledavanja kod Zvonka ekipa je posjetila S. Skrenekovića i razgledala njegov uzgoj ptica. Nadalje je uslijedilo jednosatno druženje dvaju IO u društvenim prostorijama

domaćina, gdje se je gostima s riječima dobrodošlice obratio tajnik Z. Sušenka, a predsjednik društva Faune Ivanec se zahvalio domaćinu na lijepom prijemu i uručio poklone u znak zahvalnosti predsjedniku S. Miškiću, počasnom predsjedniku R. Margušu i tajniku društva

"Florentinac" Z. Sušenku.

Da se ne bi sve svelo na govoranciju, domaćin je ubrzo servirao na stol «**slavonski čobanac**» koji je svima; gostima i domaćinu prijao. Naravno poslije tako dobre delicije sve to se zalijalo dobrim pićem i međusobnim pričanjem o svojim ljubimcima.

Potom je slijedio obilazak Čepinskim uzgajivačima: M. Bošnjaku, B. Nošnjoku, B. Hozlingeru , S. Miškiću i R. Margušu. Kod svih uzgajivača se moglo mnogo toga lijepoga vidjeti, od dobrih nastambi do kvalitetnih životinja njihovog uzgoja.

Ivanečke golubare je najviše impresionirao uzgoj Florentinskog goluba kod gospodina B. Hozlingera. Lijepo uređeno uzgajalište i viđeno preko 150 pari goluba ove pasmine.

Ne umanjujemo vrijednost ostalim uzgajivačima kunića ,

Zvonkove riječi dobrodošlice

«slavonski čobanac» je bio svima u slast

Franjo i Stjepan komentiraju kvalitetu golubova

U dvorišti domaćina Zvonka Sušenke

ptica fazana i vodene peradi jer kod svakog od njih koje smo posjetili imali smo što vidjeti.

I na kraju kako smo se okupili kod Zvonka tako smo se i kod njega zahvalili na gostoljublivosti i svemu viđenom, te krenuli put Hrvatskog zagorja, s napomenom «**vidimo se na druženju u Ivanju 2008.**» kada "Fauna" Ivanec slavi 25. god. svojeg postojanja.

I ovom prigodom u našem omiljenom biltenu «**Uzgajatelj**» veliko hvala domaćinu.

Branko Lončar

MILENIJSKI SKOK ZA MILENIJSKOG GOLUBA

20. srpnja više od tisuću Zadran i gostiju zajedničkim skokovima s rive u more priredilo je jedinstveni spektakl pod nazivom "Milenijski skok" ili "Millenium jump".

Tijekom pet dana priprema za skokove su se prijavili brojni Zadran i gosti, uplativši pritom i po 20 kuna za dobrotvorne svrhe. Novac je namijenjen Školi plivanja djece s teškoćama u razvoju. Spektakl je s dizalice visoke 40 metara snimio poznati

hrvatski fotograf Šime Strikoman.

Cilj projekta bio je ukazati da je more na zadarskoj rivi čisto, čime se promoviraju turizam i ekologija, a poruka je da more treba zaštititi od opasnih algi.

Prvi put su u Zadarskoj javnosti predstavljeni golubovi Zadarski prevrtači.

Izuzetna nam je čast što je Udruga uzgajatelja malih životinja "ZADARSKI PREVRTAČ" sudjelovala u ovom Milenijskom

projektu, gdje je pušteno jato od 50 golubova (većinom visokoletači) u čast gospodinu Veljku Rogošiću za njegov 65 rođendan. Udruga se je pobrinula i pustila nekoliko komada Zadarskih prevrtača koji su uz huk i pljesak publike radili svoje prevrtačke vratolomije. Istinski zaljubljenici prevrtanja odnosno rolanja golubova mogu garantirano osjetiti i doživjeti uz Zadarskig prevrtača.

Zrinko Ceranja

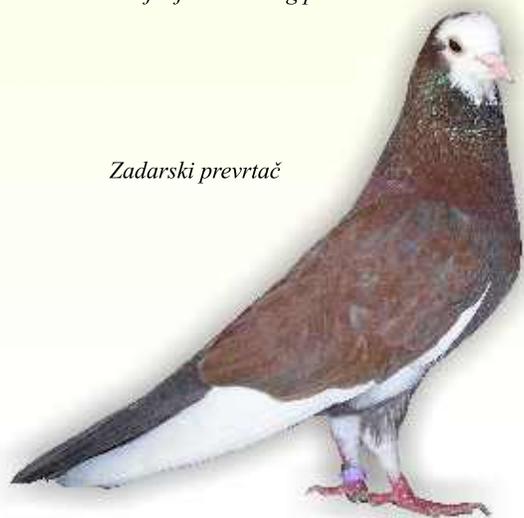
Kavez na rivi

Predstavljanje zadarskog prevrtača na rivi

Skok sa rive

Zadarski prevrtač

6. smotra posavske kukmaste kokoši u Dugom Selu Dugo Selo 16. rujna 2007. god.

Već tradicionalno šestu godinu za redom, Udruga «Mali uzgajivač» u sklopu manifestacije «Dugoselske jeseni», a uz potporu turističke zajednice Dugo Selo, održala je smotru posavske kukmaste kokoši. Na smotri je bilo prokazano 43 primjerka ove naše kokoši, a smotru su posjetili gosti uzgajivači iz Križevaca, Ivanić Grada, Čazme, Siska, Velike Gorice i Nedelišća, a

smotru su posjetili i gosp. Zlatko Janječić s agronomskog fakulteta i gospođe Maja Dražić i Gordana Duvnjak iz stočarskog selekcijskog centra.

S koordinatorom za peradarstvo odbora za hrvatske pasmine Hrvatskog saveza gosp. Ivicom Šolčićem razgledali smo sve životinje i donijeli zaključak da treba ići u još strožu selekciju po tipu i bojama, a gosp. Šolčić će biti

u vezi sa agronomskim fakultetom i stočarskim selekcijskim centrom.

Bio sam gotovo iznenađen posjetom Dugoselaca i interesom za uzgoj. Posjetioци su najviše interesa pokazali za novu boju koja još nije priznata, a to je crna sa bijelim točkicama na kojoj se intenzivno radi, ali o tome drugom prilikom.

Već tradicionalno, naši gosti bili

Kotlovinina posavske kukmaste kokoši

Smotra posavske kukmaste kokoši

su počašćeni kotlovinom od posavske kukmaste kokoši, normalno onih koje nisu za daljnji uzgoj i naravno vinom naših članova gosp. Jagatića i Zlatka

Krpanića sa otoka Krka te je smotra završila u lijepom druženju i s nadom da ćemo se naći i sljedeće godine s još više

prijatelja i simpatizera, kao i više primjeraka ove naše prekrasne hrvatske kokoši

Josip Bertinovec

1. Općinska revijalna izložba ukrasnih životinja

Brame na izložbi

U Borovu je u nedjelju 28.10.2007. održana 1. Općinska revijalna izložba ukrasnih životinja čime je počela sezona

izložbi u Slavoniji i Hrvatskoj. Izložbu je organizirala novoosnovana Udruga uzgajivača ukrasnih životinja

"Feniks" Borovo u suradnji sa Udrugom za očuvanje prirode, tradicije, običaja i razvoj turizma "Plavi Dunav" sa sjedištem u Borovu, a pod pokroviteljstvom Općine Borovo. Na izložbi je učestvovalo dvadesetak izlagača iz Borova, Tenje i Dalja sa više od 100 eksponata, uglavnom ukrasne peradi i golubova. Obzirom da Udruga Feniks postoji tek oko pola godine, revijalnom izložbom htjeli su skrenuti pozornost na svoj rad i animirati nemali broj lokalnih uzgajivača da im se pridruže. Golubove su izložili; Stojan Simić-bubnjare, Miroslav Velebit-srpske visokoletače, Željko Lukić-perikere, Damjan Živanović-paušane, Jovica Lazić-indijanere, Nikola Aleksić-slavonske gaćane i kingove plave kovane, Dragomir Georgievski-đulice, poštare i duneke, Slobodan

Srpski visokoletači

faverole patuljaste, Snežana Gašparovski-bramu kolumbija, šaboe crne, Marijo Kokorić-australorpe crne, kokinkinu patuljastu crnu, bantame crne, Goran Vučković-australorpe crne, velike vijandote srebrne, fenikse zlatne, bantame zlatne, kokinkinu patuljastu crnu, sebrajte zlatne, vijandote patuljaste crne i graoraste, biserke. Bogoljub Bančić je izložio zaštićene kornjače čančare i grlice, Nebojša Gajić-nimfu, grlice, maniće, Miroslav Kolar - grlice i kanarinca, Branislav Miroslavljević-bijelu rodu i zebe, Željko Lukić-japanske prepelice, Novica Gajić-tarantulu. Organiziranje izložbe pomogla je Udruga za uzgoj i zaštitu malih životinja "Zimovka" iz Tenje koja je ustupila svoje izložbene kaveze bez naknade i Društvo za uzgoj golubova "Letač" iz Borova. Unatoč kišovitom vremenu, borovska izložba je bila veoma posjećena. Izložbu je posjetio i tajnik Hrvatskog saveza udruga

Patuljaste vijandote

Landup-niške letače i niške ukrasne, Zoran Hajduković-srpske visokoletače, M.Rakanović-galebiće. Perad su izložili; Novica Gajić-bramu bijelu, talijanku jarebičastu, kokinkinu patuljastu bijelu, kokinkinu frizirana, Branislav Velebit-hamburgere, bantame crne i jarebičaste, indijske patuljaste borce, Ivica Lebar-

Kornjača čančar

uzgajatelja malih životinja Vladimir Pavin kao i sudac ocjenjivač golubova Marinko Rajić. Kako je istakao predsjednik Udruge Novica

Gajić, članovi "Feniksa" se pored edukacije, tiskanja promidžbenog materijala i organiziranja druge općinske izložbe, koja će naredne

godine biti takmičarskog karaktera, pripremaju za učešće na 3. državnoj izložbi mladog uzgoja koja će od 30. studenog – 02. prosinca 2007. godine biti održana u Vukovaru.

ROLER KLUB

Nakon što je u Uzgajatelju objavljen tekst o inicijativi za osnivanje jednog roler kluba, javio se priličan broj uzgajivača koji su podržali tu inicijativu želeći se uključiti u osnivanje kluba! Dana 27.07.2007 sazvana je osnivačka skupština koja se održala u Varaždinu! Na skupštini je bilo 9 budućih članova, od ukupno 16 zainteresiranih ali nažalost ostali nisu bili prisutni jer im termin nije odgovarao! Među glavnim osnivačima bili su Miroslav Bunić iz Varaždina, Marijo Filipović iz Kloštra Lonjskog i Anton Matjanec iz Ogulina! Na osnivačkoj skupštini za predsjednika kluba izabran je Miroslav Bunić, donijet je Statut kluba i uspunjeni su svi ostali uvjeti koji su potrebni da bi se klub registrirao i službeno počeo funkcionirati!

Za sada u klubu ima najviše članova koji drže birmingham rollere jasnog tipa, pa se zato iduće godine organizira i takmičenje sa birmingham rollerima, prvo takvo takmičenje u Hrvatskoj! Prava je šteta što se

nitko od uzgajivača autohtonih pasmina nije uključio u klub kako bi što više prezentirali naše hrvatske pasmine Tu prije svega mislim na uzgajivače brodskih i sisačkih prevrtača jer se zna da se tim dvjema rasama već godinama takmiči u Njemačkoj dok se u matičnoj zemlji te rase sve više pretvaraju u izložbene primjerke!

Gospodin Davor Gugić pisao je u prošlom broju Uzgajatelja kako se već počelo sa uzgojem brodskog prevrtača koji leti i prevrće pa bi bilo dobro da se uzgajivači koji uzgajaju takvog brodskog prevrtača jave u Roler klub Hrvatske kako bi se povezali i kako bi napravili pravilnik kako bi brodski prevrtač trebao da leti! Po mojim saznanjima većina uzgajivača uzgaja brodskog

prevrtača koji radi takozvane "dvice"! Taj tip prvrtača nema nit jedna druga rasa po čemu je brodski prvrtač jedinstven pa je prava šteta da ta njegova "umjetnost" kod naših uzgajivača nije iskorištena dok su je njemački uzgajivači prepoznali i koriste našeg brodskog prevrtača za let na kavez u klasi purclera! Isto tako njemački uzgajivači takmiče sa sisačkim prevrtačem i to u klasi Roll timlera, što znači da bi ti prevrtači trebali okretati 3-4 okreta u seriji kako bi dobili bod, a jedini "konkurenti" sisačkom prevrtaču u Roll timler klasi je vršački prevrtač sa kojim takmiče uzgajivači iz Roler kluba Srbije!

Razgovarajući sa mnogim uzgajivačima koji danas drže prvrtače a koji su potencijalni

Jato birminghamskih prevrtača

uzgajivači sportskih prevrtača i željeli bi u budućnosti sa njima takmičiti, većina njih spominjala je, kako je, trening i obuka prevrtača, sport, koji iziskuje puno vremena, a svi su pri tom mislili na pokretni letački kavez! To je činjenica, jer da bi dobili goluba koji će reagirati na "dropera", ulaziti u kavez na različitim lokacijama, potrebno je sa golubovima raditi odmalena, svaki dan i što je najbitnije u kasnijoj fazi vozit ih svaki dan na drugu lokaciju, kako se nebi navikli na pojedine lokacije, a za to mnogi uzgajivači nemaju vremena! Ali zato postoji drugi način takmičenja, takozvano takmičenje iz kućnog ambijenta, koji je kod uzgajivača u nama susjednim zemljama (tu prije svega mislim na Austriju, Njemačku i Srbiju) itekako popularan a iziskuje puno manje vremena za sam trening i idealan

je za sve prevrtače! Jedina razlika izmđu leta na kavez i leta iz kućnog ambijenta je ta što golubovi kod leta na kavez moraju poslije leta ući u kavez a kod leta iz kućnog ambijenta mogu sletjeti gdje hoće, a sam let im traje isto i kod PLK i kod KA, također se isto bođuje i prevrtanje! Broj golubova u jatu je isti(leti se sa 3 goluba, izuzev birmingen rollera gdje jato čini 20 golubova)! Tako bi takmičenje iz kućnog ambijenta bilo puno prihvatljivije za uzgajivače koji nemaju toliko vremena ili možda nemaju prijevoznog sretstva ili iz bilo kojeg drugog razloga nemogu ili čak ne žele takmičiti iz pokretnog letačkog kaveza! Jer da bi se napravio jedan trening iz kućnog ambijenta netreba više od 45 min dnevno posvetiti golubovima, dok kod pokretnog letačkog kaveza to zna potrajati 2

sata a ponekad i duže(npr, kad se mora čekati da pojedini golub uđe u PLK kako bi se mogli vratiti kući),tako da smatram da bi svi pravi ljubitelji prevrtača u budućnosti mogli trenirati svoje golubove iz kućnog ambijenta i sa tim golubovima sudjelovati na takmičenjima koje već iduće godine organizira Športski roler klub Hrvatske!

To je jedini način da se spase naši autohtoni prevrtači od pretvaranja dobrih prevrtača u ukrasne pasmine a isto tako da se unaprijedi kvaliteta ostalih rasa prevrtača!

Ovim putem još jedanput pozivam sve uzgajivače prevrtača koje intaresira uzgoj golubova u sportske svrhe da se jave u Športski roler klub Hrvatske!

Miroslav Bunić

Jato birmingenskih prevrtača u letu

GODIŠNJA SKUPŠTINA EUROPSKOG KLUBA UZGAJAČA KISKUNFELEDHAZI LETAČA

Sa skupštine Europskog kluba

Druga skupština Europskog kluba uzgajivača Kiskunfeledhazi letača održana je u njemačkom gradu KELHEIM 19. svibnja 2007. god. u hotelu "AUKOFER". Prva skupština je bila održana u Mađarskoj (Jakabszállás), a obzirom da u Njemačkoj ima preko 100 aktivnih uzgajivača odluka kluba je bila logična. Predsjednik kluba Kanalas Janos nije bio potpuno opušten pred ovu skupštinu kao i većina mađarskih uzgajivača.

Naime "dočulo" se da jedan dio njem. uzgajivača želi promijeniti standard, odnosno, izmjeniti pasminu kako se njima sviđa. Oko 50-tak uzgajivača je došlo iz Mađarske, a među njima i ja, na poziv predsjednika kluba.

Nakon uvodne riječi skup je pozdravio gradonačelnik kao i nekoliko poznatih golubarskih imena Njemačke, među kojima bih istakao gospodina Wernera Knoblauch. Poslije toga je predsjednik kluba

putem najsuvremenije tehnike napravio prezentaciju ove veoma popularne pasmine. Odmah na početku je pojasnio da ne postoji mađarski i njemački tip ove pasmine nego samo loš i dobar tip. Zatim je svim prisutnima dao u ruke standard sa najnovijim crtežom (djelom Dietera Fliednera), naravno preveden na njemački jezik i upozorio da je pasmina zajedno sa ostalim priznatim pasminama golubova, ukrasne perade, kunića, pasa, goveda itd... odlukom mađarskog parlamenta iz 2004. godine proglašena za mađarsko nacionalno blago, (predstavlja simbol države), prilikom ulaska mađarske u EU. Prema tome standard pasmine je zaštićen parlamentom.

Nakon toga i oni najtvrdi njemački uzgajivači shvatili su poruku i složili se sa mađarskim uzgajivačima, a ovi su im uzvratili aktivno ih uključivši u rad kluba. Sponzora je bilo mnogo, a osim golubova koji su prodavani, a novac usmjeren u kasu kluba, gosp. Dieter Fliedner je dao na aukciju prvoklasne figure ove pasmine u više boja. Nakon brojnih diskusija oko uzgoja i poboljšanja pasmine,

Jato kiskunfeldhazi letača

GOLUBARSTVO

Kiskunfeldhazi letači u volijeri

izabrano je i predsjedništvo:

predsjednik:

- KANALAS JÁNOS (H)

zamjenici:

- WERNER HARTMANN (D)

- FREUND CLAUDE (F)

vođe uzgoja:

- BECZ SÁNDOR (H)

- JÜRGEN WUTZLER (D)

blagajnik:

ASCHENBRENNER JÓZSEF

(H)

Na kraju moram istaći nevjerojatan domaćinski raspoloženi uzgajivački par ANNEMARIE i FRANZ SAYER (D) koji su osmislili ovaj trodnevni program te smo posjetili tvornicu pšeničnog piva "Schneider weiss", uzgajanicu orlova "Rosenburg", muzej kristala "Riedenburg" i plovili brodom po Dunavu do Weltenburga. Zadnji dan, nedjelja bio je rezerviran za posjet golubarskom muzeju u Nürnbergu.

Srebro Miroslav Silver

Prijatelji uzgajivači Kiskunfeldhazi letača

Na tekirovom chatu s Ivanom Vranješom tajnikom UUMŽ "Kaštela" i uzgajateljem galatskih prevrtača

Ivan Vranješ pored svojih golubova

Ovaj cijeli razgovor obavljen je preko chat-a na internetu te su sve slike razmijenjene putem elektronske pošte.

Netko provodi večernje sate uz utakmice, po kaficima, šetnjom, čitanjem knjige, gledanjem televizije, kartanjem... dok nas 5-6 svaku večer po dva-tri sata na web stranici tekir.tk provodimo svoje vrijeme. Elvis iz Njemačke (ujedno i vlasnik gore spomenute web-stranice), Ivan iz Kaštela, Dragan iz Njemačke, Ferid iz Danske, pojedini iz Bosne, Makedonije te ja iz Đakova, svi zajedno na chatu a samo jedna tema: golubarstvo. Ovdje ne postoji ni vjera, ni nacija, već samo naš veliki hobby golubarstvo.

Tako sam i našao sljedećeg sugovornika, koji će nam pokušati prikazati stanje uzgoja u Dalmaciji, rad njegove

udruge i problematike vezane uz nju, svoj golubarski život od najranijih dana pa do današnjih...

Moj sugovornik je nadaleko poznat gosp. Ivan Vranješ uzgajatelj galatskih prevrtača i tajnik Udruge „Kaštela“. Ivan je 33-godišnjak, sretno oženjen i otac troje djece, živi u Kaštel Novom.

Kako Ivan kaže golubarstvom se bavi od svoje 10 - 11 godine. Kao i svaki od nas počeo je sa običnim uličarima i gdje kojim ukrasnim golubom. Sa golubarstvom se „zarazio“ još dok je živio u Osijeku, gdje je ujedno završio osnovnu i srednju školu, ali se pred sam početak Domovinskog rata preselio u Kaštel Novi.

Tijekom Domovinskog rata kao pripadnik Hrvatske vojske od 1991. god pa do 1995. godine nije se bavio golubovima jer je, kako on kaže, bilo i važnijih stvari od golubarstva. Nakon

ranjavanja, odlazi u vojnu mirovinu, vraća se kući i istodobno počinje za njega „nezaustavljivi“ uspon u golubarstvu.

Iste godine, osniva sa svojim prijateljima Udrugu uzgajatelja malih životinja „Kaštela“, u kojoj od samog početka pa do današnjih dana, obavlja funkciju tajnika udruge.

Od svog osnutka Udruga „Kaštela“ pojavljuje se konstantno na svim državnim izložbama, gdje postiže izvanredne rezultate. Ovdje treba svakako spomenuti da članovi njegove Udruge uzgajaju rijetke ili vrlo rijeke pasmine golubova (letača, prevrtača i ukrasnih golubova), koje u ostalim krajevima Hrvatske gotovo da ili uopće nema.

Na moje pitanje kada se počeo aktivno baviti golubarstvom, odgovara 1996. godine nabavlja stapske letače i jato brailskih prevrtača. Njih je uzgajao ili kako on kaže „borio se“ par godina i odlučio ih zamijeniti za neku novu pasminu. Odlaskom na sajam u Njemačku nabavlja jato njemačkih opatica. Opaticama je osvajao šampionske nagrade 3-4 godine te i njih početkom 2000. godine uklanja iz golubinjaka.

Umjesto opatica u golubinjak dolaze galatski prevrtači, koje je prvi puta vidio 1991. godine i nabavio, ali zbog rata ih je prestao držati.

Galatske prevrtače nabavio je u bijelo-plavoj boji sa crnim bindama. To je pasmina golubova koja se uzgaja u Rumunjskoj odakle i potječe.

Postoji 3 tipa ovih prevrtača.

1. tip su izraziti visokoletači koji se ne prevrću, te su u Rumunjskoj rekordi preko 10 sati leta.

2. tip su ujedno i golubovi koje on ima, a to su golubovi koji lete u različite visine, od male do nevidljivosti, s tim što tokom svog leta prave okrete tj. prevrću se od 1 pa do 4 puta i ujedno lete od 1-4 sata.

3. tip su golubovi koji se samo prevrću i rade okrete od 30-40 puta. Te golubove je teško nabaviti, jer ih vrlo malo i preživi. Ova kombinacija pari se sa 2. tipom, i dobije se fenomenalni prevrtači.

Galatski prevrtači su lijepog izgleda, uzgajaju se u svim mogućim bojama, te ih ima i sa kapom. Sam Ivanov početak sa njima bio je jako težak, zbog toga što je to veoma rijetka pasmina kod nas, pa ih je bilo teško za nabaviti. Ivan ih sada ima oko 40 komada, a u Hrvatskoj ih ima još nešto u Sisku kod gosp. Smiljanić Davora i u okolici Siska kod par uzgajatelja.

Na samom početku nabavio je nekoliko parova tih golubova i par komada jaja (jaja je isto morao kupiti), te evo već 7. godina osvaja titule šampiona sa njima, a najdraža Ivanova ocjena je bila izvanrednih 97 bodova sa državne izložbe u Bjelovaru.

Na toj državnoj izložbi u Bjelovaru bilo je izloženo 670 primjeraka golubova od toga iz Dalmacije ili točnije Udruge „Kaštela“ i Udruge „Solin“ ukupno oko 200 golubova. Znači trećina izloženih golubova je bila iz Dalmacije, što je po Ivanovom mišljenju, s obzirom na kratku tradiciju golubarstva Dalmacije u donosu na Slavoniju ili ostale dijelove Hrvatske iznimno za svaku pohvalu ali i za postavljanje

pitnja: Zbog čega imamo tako veliki broj Udruga, a sve manje i manje izlagača ili ekspanata na izložbama pogotovo ako nose znak Državne izložbe.

Poslije primjedbi na izlaganja Ivan je otvorio i temu oko novonastalih Udruga. Kako on kaže izgleda da je po njegovom mišljenju u Hrvatskoj postalo hit ili moderno, kada netko ne bude izabran za predsjednika ili tajnika (što oni u Dalmaciji kažu: A neš ti titule) onda odmah sakupe uže članove svoje obitelji (najmanje

Poglavarstvo grada ili Općine moliti za neku donaciju, kako vas lagano „otpušu“ i kažu: kada bi mi svakoj od udruga uzgajatelja malih životinja davali, a ima vas tri ili više u gradu, a što bi ostalo drugim udrugama ili klubovima. A to je sve zbog naravno ovih „privatnih“ udruga. Ivan misli da bi Savez udruga uzgajatelja malih životinja, trebao na tome malo poraditi, kako spriječiti ovakve situacije. Da li možda limitirati najmanji broj članova u Udruzi ili omjer koliki je grad toliko i

Golubarnik Ivana Vranješa

tri člana) i osnuje novu udruhu koja je u stvari „privatna - obiteljska“ a na papiru je jedan član saveza više. Kako Ivan kaže zato nam se događa, da svako selo ili grad, ima po dvije, tri ili čak i više udruga, a kada dođe vrijeme za npr. Državnu izložbu onda je broj izlagača ili ostao isti ili se smanjio.

Ivan je nastavio u razgovoru pričati o problemu Udruga. Kako on kaže možete li sebi zamisliti situaciju, idete u

udruhu može biti u članstvu Udruge iz tog grada, a ne 60-70 Udruge u Savezu, a samo 25-30 izlaže ekspanate na državnim izložbama.

Vratili smo se malo na golubarske teme. Ivanu veličina golubarnika ne dopušta veći broj golubova za uzgoj, ali u skoroj budućnosti se nada izgradnji novog i puno većeg golubarnika, a time i neke nove pasmine golubova u svom golubinjaku. Kako Ivan kaže u Dalmaciji veliki

Jato galatskih prevrtača

problem predstavlja skupo zemljište za izgradnju bilo čega, a kamoli većeg golubarnika. Također veliki je problem nabavka hrane, lijekova i opreme za golubove. Sada se je nešto pokrenulo po tom pitanju, tako da je vrhunska hrana tu blizu. A što se tiče lijekova i opreme one „profesionalnije“ o tome nema govora. Ivan je sam izradio svoje boksove za leženje i regale za golubove po uzoru na ono što je vidio negdje na internetu ili časopisima pa sada mnogi kada vide na slikama, internetu ili uživo postavljaju pitanje gdje je kupio ili gdje se može tako što nabaviti.

Preko golubova ili ovog hobija, sklopio je, kako kaže, mnogo pravih prijateljstava koja već sada prelaze okvire onog „golubarskog“ prijateljstva. Jedan od njegovih „golubarskih“ prijateljstava je prešlo i u kumstvo s Ivanom Botićem uzgajateljem taganroških letača ili po starom rostovskih čilika, a preko interneta, u potrazi za webstranicama vezanih uz

golubarstvo i golubove, upoznao je mnogo pravih ljudi i prijatelja golubara, među njima i Elvisa Čoralića tzv. „JARANA“ iz Njemačke, koji je urednik i vlasnik foruma „Tekir“. Elvis je po Ivanovim riječima spreman u svakom trenutku pružiti pomoć čovjeku bez obzira na naciju ili vjeru. Preko Elvisa uspio je proširiti svoju golubarsku

kolekciju knjiga, tako da ona sada prelazi gotovo nevjerojatnu brojku od 50 stručnih knjiga. Te su knjige uglavnom na njemačkom jeziku, ali imam također i sve naše „stare“ i nove knjige. Također preko njega se i pretplatio na Geflügel Boerse, jedan stručni njemački časopis za uzgajivače golubova i ostalog pernatog svijeta.

U nedostatku naših časopisa dobri su i ovi strani časopisi i magazini. Internet pruža po njegovom mišljenju razne mogućnosti, tako da je preko njega upoznao i MENE autora ovog članka Krešimira Boškovića iz Đakova, KAKO ON KAŽE MLADU nadu hrvatskog golubarstva, punog elana i volje za uzgojem golubova i općenito svega vezano za golubove (njegove riječi).

Ivan se nada, da će u skorij budućnosti i ovaj naš forum na službenim webstranicama Hrvatskog saveza dostići brojku od bar upola online članova u svakom trenutku kao na tekiru (gdje je u svakom trenutku online 30-40 golubara), jer je to mjesto, gdje se svi, koji

Galatski prevrtač

imalo poznaju rad na kompjuteru mogu svakodnevno družiti, pomagati jedni drugima, savjetovati, razmjenjivati male životinje te dobivati svakodnevno svježe informacije vezane za uzgoj malih životinja.

I za kraj našeg razgovora Ivan ima jednu konstataciju ili primjedbu, o kojoj mnogi pričaju, ali nitko javno ne govori. To je da treba ukinuti onu odredbu ili pravilo koje kaže da se na državnim izložbama može dobiti ŠAMPION pasmine samo ako u toj pasmini ima 8 golubova najmanje dva izlagača. Ivan je mišljenja da to treba pod HITNO mijenjati zbog toga što u

Hrvatskoj postoji sigurno puno više pasmina golubova koje uzgaja samo po jedan uzgajatelj. Budući da takav uzgajatelj zna da ne može konkurirati za nagradu iako možda ima sve izvanredne golubove.

S m a t r a m , d a n a Hrvatskoj Državnoj izložbi treba prikazati sve, a ma baš sve što postoji i što se uzgaja u Hrvatskoj, a ne da nam se Državna izložba sastoji od specijalki gušana, kingova ili neke druge mnogobrojne pasmine golubova. Za takve vrste golubova postoje specijalizirane izložbe gdje se mogu pokazati koliko vrijede m e đ u m n o g o b r o j n o m

konkurencijom. Siguran sam, da bi se promjenom ovog pravila, povećao broj pasmina golubova, broj uzgajatelja i ekspanata na državnim izložbama. Ali se, isto tako u potpunosti slažem sa odredbom ili pravilom u vezi nagrađivanja majstora uzgoja, tj. najmanje tri kolekcije po četiri goluba tri različita uzgajatelja, s tim da bi se takvi uzgajatelji možda trebali nagraditi i s nekom posebnom nagradom ili peharom, a ne samo sa diplomom.

Vidimo se na 16. državnoj izložbi u Bjelovaru.

Krešimir Bošković

Kakav maltezer mora biti ? – veliko pitanje, a i «mora» za većinu uzgajivača maltezera

Maltezer Ivana Jasnića

Možda vam je naslov malo nejasan, nerazumljiv, ali priupitajte uzgajivače ove pasmine i vjerojatno će te čuti oprečna promišljanja istih. Zašto je to tako ? pa evo ja ću se usuditi prokomentirati ovaj problem na način i iz kuta iz kojeg ja vidim.

Prvi i osnovni razlog leži u tome što većina naših «starih» uzgajivača ove pasmine još uvijek ne želi prihvatiti propisani standard za ovu pasminu, a koji je u Hrvatskoj propisan, usvojen i usklađen s europskim standardom 2001. godine.

Ovaj standard je odobren od stručnog odbora (komisije za standard) Hrvatskog saveza i u primjeni je od strane ovlaštenih sudaca pri ocjenjivanju izloženih ekspanata na izložbama diljem Hrvatske.

Većina naših «starih» uzgajivača ga nije kupila, a samim tim niti svoje uzgojne primjerke u jatima uskladila s propisanim normama o izgledu ovog goluba te nakon izvršenih ocjenjivanja na izložbama redovito dolazi do prigovaranja na rad i ocjenjivanje sudaca, a bez prave osnove i podastiranja činjenica, a koje bi trebale biti u skladu sa propisanim normama u već spomenutom standardu.

Često se spominje «Yugo tip» goluba maltezera i ističe ga se i favorizira kao ogledni primjerak izgleda goluba maltezera, ali ja bih bio toliko slobodan i izjavio da mi imamo propisani standard koji se u pojedinim detaljima razlikuje od propisanog standarda za goluba maltezera usvojenog i propisanog od strane Saveza

Jato maltezera Slavka Kalamize

Standard br: 3

Nadalje uzgajivači ove pasmine iz Srbije su imali prijedlog, a vezano za dopune i izmjene njihovog važećeg standarda te takav budući standard željeli da se kao njihov prijedlog usvoji na nivou cijele Europe, a u čemu nisu uspjeli jer Europski uzgajivači ove pasmine tj. Europski savez nije prihvatio ovakav prijedlog. U nastavku

odgajivača sitnih životinja Jugoslavije izdanog 1998. godine.

Kako bih to potvrdio i da već jednom apsolviramo to pitanje, dileme i isprazne diskusije, a koje osim razdora i svađa kod uzgajivača ne donose ništa drugo, potrudio sam se da u izvornim oblicima ilustrirano objavim u ovom članku obadva standarda pa neka sami uzgajivači naprave usporedbu i neka pronađu razlike, ali poanta u svemu ovome bi trebala biti da svi uzgajivači i suci budu dosljedni u jednoj stvari, a to je da u potpunosti primjenjuju propisani standard golubova Hrvatskog saveza iz 2001. godine, kako za odabir uzgojnih primjeraka u svojim jatima, tako i za ocjenjivanje izloženih eksponata ove pasmine na izložbama diljem Hrvatske.

Hrvatski standard goluba maltezera: Standard br: 1

Srpski standard goluba maltezera: Standard br: 2

Također za one uzgajivače koji još spominju stari i prvi opisani standard gholuba maltezera opisanog u knjizi «Golubarstvo» autora V. Drinjevski i M. Peurača iz 1975. god. Prikazujem i taj opisani standard da ga usporede sa naprijed opisanim standardima

Maltezer plavokovani

Maltezer plavi

GOLUBARSTVO

teksta prikazujem isti u izvornom obliku
Standard br: 4

većini uzgajivača u njihovim nedoumicama ili dvojabama te potrebi uvažavanja važećeg standarda za ovu pasminu u Hrvatskoj.

Ako jesam, najljepša hvala na razumijevanju.
Damir Takač

Nadam se da sam uspio pomoći

MALTEZER

Podrijetlo:
Iz govnice Italije je oko 1850. godine uvezena u Austriju i u Italiju Njemačku...

Ukupni dojam:
Karakteristika ovakvog tipa je visoka uspinjosa glava i repa, posebno i okružene perje. Bilo kakvog vrsta, to bolje. Ispoljeva jako čvrsto i dugoboki, ali nježno i čvrsto, uspinjosa i vrlo kratka i široka.

Pasminski obilježja:

Glava: Zubišta, malo zaobljena, čvrsto uzeta.
Oči: Veliki, uspinjosi, kod bijelih vrsta kod samih nastavljača su oči okružene kao da ih žuta ili crna linija okružuje, ali ne mora biti tako.
Kraki: Srednje dugački i uspinjosi, ali malo zaobljeni kod bijelih vrsta i žutih. Noga vrlo čvrsta, kod samih bijelih vrsta, kod ostalih okružena tamnom. Noga iznad je glava.
Stop: Vrlo dugačak, malo uspinjosa, uspinjosa noga, posebno iznad stopa. Kod bijelih vrsta i žutih vrsta je posebno uspinjosa i uspinjosa noga. Kod ostalih vrsta je posebno uspinjosa i uspinjosa noga.
Repa: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.
Usta: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.
Krila: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.

Boja: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.

Obilježja:

Boja: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.

Boja: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.

Boja: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.

Boja: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.

Boja: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.

Boja: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.

Boja: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.

Boja: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.

Standard br.1

MALTEZER

Podrijetlo:
Iz govnice Italije je oko 1850. godine uvezena u Austriju i u Italiju Njemačku...

Ukupni dojam:
Karakteristika ovakvog tipa je visoka uspinjosa glava i repa, posebno i okružene perje. Bilo kakvog vrsta, to bolje. Ispoljeva jako čvrsto i dugoboki, ali nježno i čvrsto, uspinjosa i vrlo kratka i široka.

Pasminski obilježja:

Glava: Zubišta, malo zaobljena, čvrsto uzeta.
Oči: Veliki, uspinjosi, kod bijelih vrsta kod samih nastavljača su oči okružene kao da ih žuta ili crna linija okružuje, ali ne mora biti tako.
Kraki: Srednje dugački i uspinjosi, ali malo zaobljeni kod bijelih vrsta i žutih. Noga vrlo čvrsta, kod samih bijelih vrsta, kod ostalih okružena tamnom. Noga iznad je glava.
Stop: Vrlo dugačak, malo uspinjosa, uspinjosa noga, posebno iznad stopa. Kod bijelih vrsta i žutih vrsta je posebno uspinjosa i uspinjosa noga. Kod ostalih vrsta je posebno uspinjosa i uspinjosa noga.
Repa: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.
Usta: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.
Krila: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.

Boja: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.

Obilježja:

Boja: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.

Boja: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.

Boja: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.

Boja: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.

Boja: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.

Boja: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.

Boja: Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa. Vrlo uspinjosa i uspinjosa.

Standard br.2

4. Malteški golub (*Molteneraube*)

Rasa koja se dobro gusala, odgaju i shranjuje i daje estete mladunčeta pune mesa. Izbjegavajmo, pa im treba izbaviti niske golubarike. Jedu „za treću“ Parafanija su poroma svedoštvočkog, ljutog. Za istu liniju koja je iz Italije, ovdje su pre 100 godina uvedeni u Austriju i Nemačku.

Crveni maltezi spolnog izgleda svoja su na obli k tela, držanje i veština i dužina tela. Zadržava se vrlo visok izgled i sklep, jednogreda jednoli ipak ne tako esteti i zadržati, da bi izgled elegantiji i vrti i linija tela. Trup vrlo kratak, smerno širok, sa glavom na visokom vratu, štaka ruz ima svojoj specijalne odlike, pa je za prvog odgajivača golubova jedno grlo koje ruzi ruzi ako se ne spoještosti prilikom vrsti „mandurani“. Oči su duboko naselene, ruzi ipak estete. Kaktovi čija očna su žive crvene boje (kod belih) ili smeđe i boje ruzi. Vrat vrlo dug, izak, malo povišen, dosta uspravno. Kao narodna rasu odlična jeste potpuno živjeti vrh lai stub sa prednje strane vrata. Butine vrlo snažne, jako, duge, jasno vidljive, pokriveno dobro natezanim perjem. Rep vrlo kratak i snažne širine, vertikalnog držanja.

Perje kratko dužim pripijena uz telo, jednoboja u svim nijansama i koronama. K širine trake srednje i usnate.

Zbog sve veće kažu golubijeg, masa u Americi je ukrašena belim malteškog goluba sa belim ruzakim golubom i velikim belim golubom penamonomi stvorena nova rasa koju su Amerikanci nazvali „Krajevskim golubom“.

Jugoslavenski odgajivači su spetsinir uzrastanjem odgajili, u odnosu na druge evropske i svetiske golubove, u svojoj rasu mnoge odličnih primeraka golubova. Kod nas se naročito u Vojvodini, veoma ceničena jedna od najskaptiji rasa u Jugoslaviji.

Veće vrste: Dugačke i široke drške telo, kratke noge, kratke debele vrat, tanki i nešto duži kljun, rep kao kod belih ili ima noge u sredini, kljun drži po istom repu, srebrna dužina, 10" noge, nešto crvenog grla, usnate, jasno gusala lice.

Mala vrsta: Usnata vrsta, kljun nešto duži od repa, nešto 41 rep, potpuno usnate usnate.

Crveni maltezer uzgajivača Ivana Jasnica

Standard br.3

GOLUBOVI

28. 01. 2001. GODINE ODREĐANJE SASTAVA NAJ ODGAJIVAČA MALTEZERA U ZREMIANJU

Saznaku su prisustvovali sledeći odgajivači golubova maltezeri:

- Krišćan – Orlaček Milek, Švabac Štefko
 - Novi Beđi – Tadić Nikola
 - Sreznak Miroslav – Miroslavac Radovan, Titarević Radoslav, Bevančić Milica, Barać Džozo
 - Sreznak Haragino Janča, Šepićev Branimir, Gazdulić Zvezdan
 - Zvezdanac – Tiva Svetozar, Đoković Miroslav, Grubićki Srećko, Kuzmićin Milan, Krupčan Jelena, Petrović Novislav, Bekić Zvezda, Josimović Veljko, Davidović Slobodan, Janković Nikola, Javorović Nikola
- Na osnovu prisustva ličnosti vrata koji su vrata sa osnovu izuzetno golubova, poslednja četiri vrata koja su vrata sa osnovu izuzetno golubova, poslednja četiri vrata koja su vrata sa osnovu izuzetno golubova.

PREDLOG

dupura i izmera postojajeg STANDARDA

Postojećim standardu predloženo sledeće izmene:

VRAT – vrlo kljun i grani se nalaze u vertikal, gledano sa boka.
NOGA – Bolina noga razmestena bliže. Četvrtice ise širina od strane do strane. Noge, prave i pesi od njega sa sredini (za gledati sa boka). Gledano sa strane strane noga su u vertikal sa točom. Boja nožiju kao buj i kljun.

GRIFOKI – Romi standardu opisan u obliku i boja golubova.
Na osnovu izuzetno diskusije izmene je mišljenje da bi za publikovanje kvaliteta golubova MALTEZERA bilo dobro utvrditi naziv ment koje bi pomoglo odgajivačima u izboru golubova, u sadržaju sa izlazačima omogućilo je realnije ocenjivanje.

ODGAJIVAČI

predložiti sledeće mere:
IDEALAN maltezer je sa visinom od 43 cm i više cm.
VISINA NIXE (do tela, prema crtu) 14,5 cm.
TBLO – visina I1, širina J2, dužina J5, 5 cm.

256

GOLUBOVI

VRAT – dužina od leđa do temena 17,5 cm, 80 kljun
REP – dužina 8 cm, širina na vrhu repa 8 cm

ODLIČAN maltezer je sa visinom od 39 do 44,5 cm.
VISINA NOGE (do tela, prema crtu) 13 cm
TBLO – visina I1, širina J1, dužina J5 cm
VRAT – dužina od leđa do temena 16 cm
REP – dužina 7 cm, širina na vrhu repa 7 cm

VRLO DOBAR maltezer je sa visinom od 56 cm do 59 cm
VISINA NOGE (do tela, prema crtu) 11,5 cm
TBLO – visina I1, širina J1, dužina J4 cm
VRAT – dužina od leđa do temena 14,5 cm
REP – dužina 7 cm, širina na vrhu repa 7 cm

DOBAR maltezer je sa visinom od 33 cm do 36 cm
Ostale mere su kao kod vrlo dobrih maltezera.

Golub koji ima izgled koji odgovara standardu nije svrstan u odgovarajuću kategoriju srazmerno svojoj visini, uloznu golub sa odgovarajućom visinom za neku kategoriju nije svrstan u nisku kategoriju srazmerno od greške koje su utvrdene standardom.

Kvalitet maltezera je veći ako su ukupna visina, visina noge i dužina vrata veća, a dimenzije tela i repa su proporcionalno što manje.

Zapremljen

257

Standard br.4

KINESKI GOLUB SA ČUPERKOM NA NOSU

Zabranjeni grad – koje tajne krije u sebi

Bila je to ljubav na prvi pogled. Na golubarskoj tržnici u blizini Pekinga bilo ih je veoma mnogo i to u svim mogućim kombinacijama. Ima u njemu nekog aristokratskog držanja. Mora da je i on svjestan svoga nadmoćnog ukrasa na glavi, pa fino i elegantno šeta. Grudi isturi malo naprijed a vrat drži uspravno, tako maksimalno istakne svoj neponovljivi čuperak na glavi.

Prva enigma koju sam želio riješiti bilo je ime ovoga goluba. Kao što vam je poznato imao sam tada i vrhunskog prevodioca. On mi je na moj upit rekao da bi prosti prijevod glasio: golub za gledanje. Poslije jedne razmjene mišljenja Kovač-Pavin oko toga

imena došli smo do stava da se taj golub u slobodnom golubarskom prijevodu može zvati: izložbeni golub. Pošto je nastao u Pekingu a i izgaja se u i oko Pekinga, to je onda pekinški izložbeni golub. Naknadna objašnjenja su bila da se to može odnositi samo na bijele golubove.

Udruga uzgajatelja ovih golubova «Peking zabranjeni grad» iz Pekinga pokušava uvesti red u domaćem golubarstvu.

Oko naziva za ovoga goluba žele sačuvati dva elementa, a to je: zemlja podrijetla pasmine i ukras koji ima. Zato kažu da ih engleski prijevod potpuno zadovoljava, a on glasi: chinese pigeon nasal tuft. To kada se prevede odgovaralo bi našem nazivu

kineski golub sa čuperkom na nosu.

Veličine je poljskog goluba (možda je nešto širi-robustniji), i kao što sam rekao na početku ponosnog je držanja a glavni ukras mu je čuperak koji raste odmah iznad nosnih bradavica (koje su veće i istaknute). Perje koje obrazuje čuperak je finog kvaliteta i raste prema gore te formira čuperak. Takav čuperak nema niti jedan golub, iako imamo još neke pasmine koje imaju ukras na tom dijelu glave (ruža, rozeta, kapa). Naprimjer, neke pasmine iz Uzbekistana, Moldavije, Rumunjske, Turske, Rusije i dr., kao i pečki golub sa Kosova.

Inače ima širi kljun na početku i relativno je kratak i kada ga gledamo sa prednje strane je trokutast, crne boje. Oči su mu žute ali ne limun žute, malo su zatvorenije ali ipak ne kao kod dalmatinskih golubova. Sa naravno crnom točkom u sredini. Iako nisam vidio i drugu boju očiju ostaviti ću mogućnost da ih ima i sa tamnim očima. Obočnica je šira, ali i vidljivo izražena i blijede je boje. Jedna druga karakteristika ovog goluba je također interesantna i

Kineski golub sa čuperkom na nosu

Jato kineskih golubova sa čuperkom na nosu

Kineski letači

Iz njemačkog uzgoja, uzgajatelj i foto Elvis Čoralić

uzbuđujuća? To su kombinacije boja. Ima ih potpuno bijelih, pa zatim potpuno bijeli, a samo je čuperak crn, ili recimo bijeli sa crnim čuperkom i crnim repom, pa bijeli sa crnim čuperkom, crnim repom i crnim špicevima na krilima ili bijeli sa crnim prstenom oko vrata. Iste te kombinacije u crvenoj boji. Sve jedan ljepši od drugoga. Evo naprimjer crni sa bijelim trakama na krilima, ili kao galebići: štitasti sa svijetlo-plavim trakama na krilima. Moj izbor je: crveni, čuperak isto crven, rep i špicevi na krilima takođe crveni a krila crveno-bijelo prskana. Vjerujte da je ovaj najljepši. Doduše o ukusima netreba diskutirati. Sve boje su čiste i pune, kontrasti boja izraženi, perje čvrsto i kvalitetno. Kao da je neki vrhunski umjetnik izmišljao ove kombinacije. Postoje i primjerci

sa velikim i bogatim gaćama a mogu se vidjeti i na internetu www.tekir.tk u fotoalbumu.

Cijena golubova u zavisnosti od kvalitete od 40 kuna do 400-500 kuna za one najkvalitetnije. Ove što sam ih fotografirao, negdje oko 200 kuna za komad.

Ako se vratimo malo u povijest onda možemo konstatirati da golubarstvo u Peking u ima veoma dugu tradiciju i da je bilo različitih pasmina, o čemu svjedoče brojne slike i crteži. Za vrijeme Ming i Qing carskih dinastija (1644-1911), uzgajale su se razne pasmine golubova vrhunskog kvaliteta, prekrasnih boja, zatim sa akrobatskim letom, pa i dugim sviralama, paradnim izgledom, a bili su korišteni za pokazivanje, zabavljanje i takmičenje. Neću pretjerati kada kažem da su bili obožavani.

Wang Yong Sheng sa žaljenjem konstatira da je očuvanih pasmina veoma malo. Razlozi zbog kojih su nestale brojne pasmine su nepoznati, ali sada se čine napori da se to istraži. I to su jednim dijelom bili razlozi za osnivanje udruge «Peking zabranjeni grad», a zatim uzgoj i širenje golubarstva u Peking u.

Veoma su angažirani u reklamiranju i popularizaciji uzgoja golubova, posebno kineskog goluba sa čuperkom na nosu. Počeli su izrađivati tradicionalne golubarnike, kretke za transport i izlaganje golubova, naravno od tradicionalnog materijala - bambusa. Posebnu pažnju poklanjaju izradi tradicionalnih i jedinstvenih svirala kako bi sačuvali i njegovali izvornu tradiciju.

Želja im je da ovoga atraktivnog

Leipzig, 2006 god.

Tržnica u Peking u

Figurice pekiških letača u raznim bojama

goluba prezentiraju, populariziraju i rašire po cijelom svijetu.

Biznis? Naravno sve u Kini danas je povezano sa biznisom i u pozadini ovog golubarskog projekta očekuje se dobra zarada. Imao sam priliku pogledati i katalog sa proizvodima i cijenama udruge «Peking zabranjeni grad» i nisam vidio niti jedan proizvod po pristupačnoj cijeni. Cijene su u SAD- dolarima. Doduše njihova strategija se i bazira na vanjskom kupcu. Bojim se samo da će to ipak biti samo još jedna u nizu promašenih nadanja o velikom biznisu u Kini.

Pitanje koje se sada nameće samo od sebe je lete li i ovi golubovi sa poznatim sviralama? Odgovor je : da ,lete iako su po svim kriterijumima klasični izložbeni golubovi. Razlozi su naravno komercijalni.

Odmah poslije mog prvog boravka u Kini počeo sam potragu za ovim golubovima u Europi i veoma brzo sam ih pronašao u Njemačkoj. Uzgaja ih jedno 4-5 uzgajatelja i putem interneta sam dobio i nekoliko fotografija ovih golubova. Odmah sam uočio da su svi bili isti, ista boja isti crtež. Učinili su mi se odmah na prvi pogled nešto sitniji i

vitkiji(klasična linija letača), i drugo, jedan broj je bio bez čuperka? Kod onih što su imali čuperak on je bio slabiji od onih u Kini. Tamo, rekoše mi zove se kineski letač, a ima i standard? U zbirci standarda ima standard i to stvarno se zove chinesisches tummler. Ali to nije sve, sa tim standardom osigurali su mi i EE priznanje, pa u registru EE je pod rednim brojem 914. Ali, kao zemlja podrijetla pasmine upisana je Njemačka?

U standardu piše da je to jedna od kineskih pasmina i da je poznata od 1700 godine kao visokoletač. Nije pogreška, to je taj golub. Evo ukratko što još piše u standardu: glava mu je srednje veličine, okrugla ,široko čelo, sa jednim prema gore usmjerenim čuperkom koji raste odmah iza nosnih bradavica. U uzgoju se događa da se dobiju golubovi bez ovog obilježja ??? Oči su braon boje , kljun crn, itd, itd. Još bih malo o boji i crtežu: obojeni su(crno) glava, vrat, grudi, rep i podrepak i 5 pera u krilu. Sve ostalo je bijelo. Boja je bez sjaja i čista.

Kada sam dobio prvu fotografiju odmah sam pomislio da je došlo do križanja između kineskog goluba sa čuperkom na nosu i

kineskog letača. Bio sam u pravu. U nedostatku kvalitetnog rasplodnog materijala, a crtež im je bio apsolutno istovjetan, vršeno je križanje ove dvije pasmine.

Nejasno mi je bilo kako se samo moglo dogoditi da se bez prave provjere sve to «zgura » u jedan standard i to u jednoj golubarskoj velesili kakva je Njemačka i onda još proglasi domaćom pasminom. Svatko onaj tko se ozbiljnije bavio golubarstvom točno zna šta će dobiti ako ukriža golubove sa nekim ukrasom i golubove bez toga ukrasa. U prvoj generaciji , u drugoj generaciji itd., tu je genetika neumoljiva.

Kasnije sam tražio još informacija, naravno u Njemačkoj i pronašao jednu knjigu novijeg datuma. Drezdenski prof. Hans-Joachim Schile autor je knjige *Bildschöne Taubenrassen* iz 2001. godine. Naravno, pronađem jedan omanji prilog na 83. stranici sa dvije fotografije. Nažalost, ostao sam razočaran jer je uvaženi profesor svoj tekst «izvadio» iz standarda o kojem je već bilo riječi. Profesor slovi kao veliki poznavalac istočno europskih pasmina golubova. Cijenim posebno njegov doprinos u prezentiranju i popularizaciji

Ruskih pasmina golubova. Očigledno je da uvaženi prof. nije poznavalalac i ekspert za golubove iz Azije .Majstor golubarske fotografije Josef Wolters sa svoje strane vrhunski je napravio obje fotografije. Ispod jedne je potpis: chinesischer schnipetümmler, a na fotografiji je jedna druga kineska pasmina sa kapom iznad kljuna (što bi V. Pavin rekao kljunokapi). Na drugoj fotografiji , koja je potpisana sa chinesischer tümmler je kineski golub sa čuperkom na nosu iz europskog uzgoja.

Bili su izloženi i na 25 Europskoj izložbi u Leipzigu.Ovoga puta sam bio ugodnije iznenađen jer je netko tko je bolje informiran to razriješio na sljedeći način:svi golubovi koji su imali čuperak izloženi su pod novim imenom chinesische tümmler mit

nasenkuppe (polako se približava engleskom i našem nazivu), a oni koji su bili bez toga ukrasa izloženi su pod imenom chinesische tümmler. Ono što se podrazumijeva svi su bili iste veličine i istog stasa i crteža, samo jedni imaju, a drugi nemaju čuperak. Još jedan podatak koji svu ovu priču potvrđuje , svi golubovi su od istog uzgajatelja. Malo sam ih bolje razgledao i još više se razočarao. Po tome standardu oči su braon boje, međutim svi su imali tamno sive oči sa većom točkom u sredini?

Ovakvo oko u golubarskoj literaturi je poznato kao konopljasto oko, radi toga što liči na zrno konoplje. Razlika ima još u odnosu na originalne kineske napmjer u : stasu,bojama, crtežu, veličini i kvalitetu čuperka, itd, itd.

Cijena u Leipzigu je bila 100 eura

bez prava na izbor!!!

Iako ima tih početničkih problema sa uzgojem ove atraktivne pasmine moja prognoza je ipak veoma optimistična i predviđam da će za tri –četiri godine ova pasmina biti pravi uzgajateljski bum u Europi. Kada usporedite fotografije mislim da će one potvrditi argumente iz teksta, a ja kada sam drugi puta bio u Kini nisa mogao odoliti, kupio sam cijelo jato ovih atraktivnih golubova-naravno od gipsa.

Šta je cilj ovoga priloga? Osnovni cilj je da ovo bude inicijativa za ozbiljno tretiranje i adekvatno svrstavanje Aziskih pasmina u Europsko golubarstvo i njihov tretman u istom.Brojne Kineske pasmine su nam pred vratima, prihvatimo ih.

Ivica Kovač

Lahore na 25. europskoj izložbi u Leipzigu

Crne lahore na izložbi u Leipzigu

Na 25. Europskoj izložbi koja se je održavala u Leipzigu prošle godine, mogli smo vidjeti **233**. komada lahora u **12** različitih **boja**, te jednu **volijeru** sa **8** crnih lahora. Lahore su sudili dva eminentna sudca koji su specijalisti za lahore i to gosp. **Itzerordt Burkhard** koji je

ocjenjivao sve crne lahore, te gosp. **Fonacon Fritz**.

Kod **crnih** lahora bilo je izloženo **70**. primjeraka u četiri kategorije. Ovdje je bila najveća konkurencija i svakako se mogla vidjeti i najveća kvaliteta. Lahore su bile savršenog crteža glave i vrata, velikog i jakog tijela, jakih

prsna, lijepog stava, lijepo oblikovanih i popunjenih gaća, pravog sjaja i lijepih boja.

Kod mladih mužjaka dva primjerka su bila ocijenjena sa odličnih **96**, golubovi **E. Dünsel** hv **96 LB** i **K. Sölter** hv **96 LV**. Kod starih mužjaka **S. Lagabarre** imao je odličnog goluba hv **96 ET**, te **E. Dünsel** izvanrednog goluba i **Europskog šampiona v 97 ESB**.

Kod mladih i starih ženki, **V. Köhn** je imao u svakoj kategoriji po jednu odličnu golubicu hv **96 EV**.

Europski majstor uzgoja sa crnim lahorama je **E. Dünsel** sa visokih **383 boda**.

Srebrnih lahora izloženo je bilo **20**. komada. Kvaliteta je bila nešto malo lošija od crnih lahora.

Kod mladih mužjaka **K. Wildberg** imao je izvanrednog

goluba ujedno i **Europskog šampiona v 97 ESB**. Kod starih mužjaka G. Flemmer je imao odličnog goluba hv 96 E.

U mladih ženki također jedan odličan golub hv 96 E vlasnika S. Leseune.

Crvene lahore su zastupljeni po brojnosti odmah iza crnih lahora. Crvenih primjeraka je bilo izloženo 42 komada u dosta visokoj kvaliteti.

Mladi mužjak vlasnika R. Reinhard je ocijenjen s odličnom ocjenom hv 96 E. U starih golubova je također je bio samo jedan odličan i to vlasnika U. Schröder hv 96 E.

Kod ženki je bilo nešto veći broj odličnih golubova. Mlada ženka uzgajatelja **U. Schröder** je bila izvanredno ocijenjena **v 97 LB** ujedno i **Europski šampion**. Odlične golubice mlade je također imao U. Schröder i S. Streich sa ocjenom hv 96 E. Kod starih ženki također U. Schröder je imao odličnu golubicu sa hv 96 ET ocjenom. **U. Schröder** bio i proglašen **Europskim majstorom** uzgoja crvenih lahora sa nevjerojatnih **384 boda**.

Žutih lahori bilo je izloženo 25 komada u nešto lošijoj kvaliteti.

Od svih ukupnih žutih lahora samo su dva golubova bila odlično tj. izvanredno ocijenjena. Stari mužjak hv 96 EV i stara ženka **v 97 BLP**. Oba goluba su bila uzgajatelja **U. Schrödera**.

Plavih lahora sa crnim bindama bilo je izloženo samo 10 komada.

Ovdje ćemo spomenuti da je K. Wildberg imao kod mladog mužjaka i mlade ženke po jednog odličnog goluba hv 96 E

Plave bez binda lahore su bile izložene u samo 3

primjerka. Najveća ocjena je bila vrlo dobra mlada ženka sg 95 SE vlasnika P. Helfenstein.

U **plavo-fako** boji lahora je bilo izloženo 13 primjeraka. Kvaliteta je bila znatno lošija od ostalih lahora. Sitnije tijelo, lošiji stav, slabija prsa.

Mladi mužjak i mlada ženka vlasnika M. Tschäpe bili su ocijenjeni sa najvećim vrlo dobrim ocjenama sg 95 E.

Crvenih-fako lahora bilo je izloženo 16 eksponata. Kvaliteta je bila pri samom vrhu.

Ovdje možemo spomenuti samo jednog uzgajatelja **K. Wildberg**, koji je s mladim golubom imao ocjenu odličan hv 96 E, te s mladom golubicom **v 97 ESB** koja je odnijela titulu **Europski šampion**.

Europski majstor u ovoj boji je **K. Wildberg** sa **383 boda**.

Plavo-kovanih lahora bilo je 7 eksponata.

Jedini odličan golub je bio vlasnika N. Kudruss i to mlada ženka sa ocjenom hv 96 E.

Dun boja je bila zastupljena kod 18 lahora. Lahore ove boje su bile lošijeg stava, lošijih crteža. U ovoj boji treba još dosta raditi da se dobije idealni primjerci.

Jedini odličan primjerak je bio uzgajivača G. Neumeister, stari mužjak sa ocjenom hv 96 ET.

Na kraju da kažem stanje uzgoja na 25 EE izložbi u Leipzigu. Mladih mužjaka sa 96 bodova je bilo 6. primjeraka i samo 1. izvanredan 97. Kod starih mužjaka 4. goluba su bila odlična 96 bodova i jedan idealan golub sa 97 bodova. Šest mladih ženki je bilo odlično ocijenjeno a dvije su dobile izvanrednu ocjenu 97. Kod starih ženki 4. golubice su bile

odlično ocijenjene, a samo jedna izvanredna sa 97 bodova.

Jedina **volijera** koju smo mogli vidjeti u Leipzigu sa lahorama sadržavala je 4 mužjaka i 4 ženke u crnoj boji. Uzgajatelj ovih lahora je bio L. Kuttner i volijera je ocijenjena sa vrlo dobrom ocjenom sg 95 E.

Krešimir Bošković

Blijedo crvena lahora

Crna lahora

Crvena lahora

Mogućnost poboljšanja recesivno crvene boje kod izložbenih golubova

Autor teksta Andreas Bosisits

Prije same, vrlo zanimljive teme, predstavljamo vam autora teksta i prevoditelja.

Autor je Andreas Bosisits, ima 40 godina, a 30 godina se bavi golubarstvom i glavni je redaktor austrijskog časopisa ŐKZ i uzgaja golubove na jedan nekonvencionalan način. Naime boja mu je najbitnija, bitnija od same rase, što ne znači da nema i čistokrvne golubove, ali i ne samo njih. Na nagovor prijatelja Marina Živkovića odlučio je napisati seriju članaka u «Uzgajatelju» kako bi nam razjasnio nastanak, napredak i raspored boja na genetski i optički način koji je zasnovan na najsuvremenijim svjetskim kriterijima i istraživanjima.

Marino Živković, rođen u Našicama, prevoditelj ovih tekstova je mnogim našim uzgajivačima već poznati uzgajivač koji živi u Austriji i uzgojem golubova se bavi od djetinjstva. Ovim tekstovima nastojati će nam približiti genetsko nasljeđivanje boja, a poznavajući autora može kazati da je prijatelj sa najvećim genetičarem Axel Sel – om, da je studirao genetiku na univerzitetu

u Beču i sa odličnim uspjehom magistrirao i da je u svijetu golubarstva 3. genetičar u Europi i 5. na svijetu.

Dakle, krenimo s temom!

«Plava sa crnim prugama» je izvorna boja goluba pećinara Columbia livia. U ovoj boji se uzgaja mnogo pasmina golubova. Ta boja nastaje putem djelovanja samo dva faktora nasljeđivanja. Pri tome se radi o genu za temeljnu crnu boju i o genu za prugasti crtež (obojenost).

U toku nekoliko stoljeća uzgajanja golubova nastale su nove varijacije, takozvane mutacije tih dvaju gena. U području temeljne boje su nastale dvije nove mutacije, a gen za crtež se je tri puta promijenio, tako da sada postoje tri različite temeljne boje i četiri različita crteža.

Prikazati ta četiri crteža po optičkom kriteriju je jednostavno. Imena tih crteža su vjerojatno poznata svakom golubararu. Dakle radi se o prugastom, neprugastom, kovanom i tamnokovanom crtežu. Imenovati tri temeljne boje je bilo nešto teže, zato su se one imenovale prema raznim kriterijima, prije svega po raznim

Golub intezivne crne boje visokog sjaja

Golub kite boje s brončanim prugama

Golub crvene boje

Golub isabel boje

postocima pigmenta eumelanina i feomelanina. Najbitnije za uzgoj je da znamo da plave životinje s crnim prugama imaju temeljnu crnu boju. Obje do danas nastale mutacije od crne temeljne boje su nazvane «pismoša crvena» (poznata kao dominantno crvena) i smeđa boja. Samo putem različitih kombinacija te tri temeljne boje (crne, dominantno crvene i smeđe) s četiri temeljna crteža (prugasti, neprugasti, kovani i tamnokovani) možemo stvoriti dvanaest različitih boja. Tako putem kombinacija nastaje crna temeljna boja s četiri temeljna crteža. Kombinacijom s dominantnom crvenom bojom stvaraju se četiri blijedocrvene boje (blijedocrvena s prugama, blijedocrvena bez pruga, blijedocrvena kovana i blijedocrvena tamnokovana). I na smeđoj bazi nastaju blijedosmeđa s prugama, blijedosmeđa bez pruga, blijedosmeđa kovana i blijedosmeđa tamnokovana. Kod početnika nastaju problemi oko razumijevanja tj. prepoznavanja ovih boja. Također je i za iskusnije nelogično da jedan golub koji posjeduje temeljnu crnu boju ne mora biti jednobojan crn. Mi tu činjenicu jednostavno moramo priznati jer se ona među genetičarima tako učvrstila i zasnovana je na internacionalnim kriterijima i podijeljena na kombinacije na oba pigmenta. Problem nerazumijevanja dvanaest osnovnih boja je u tome što su nazivi puno stariji od naučno genetskih istraživanja stoga pokušajmo razumjeti svaku boju zasebno bez obzira na naziv. Svaki golub ovog svijeta s genetske strane gledano pripada jednoj od dvanaest temeljnih boja. Druge kombinacije gena temeljne boje i crteža nisu moguće. Kako je onda moguće da

postoji ogroman broj drugih boja? Odgovor leži u činjenici da su u novije vrijeme drugi geni mutirali koji su boju goluba dodatno, manje ili više promijenili. Te dodatne mutirane gene nazivamo modificirani dodatni faktori. Jedan vrlo poznati modificirani dodatni faktor nazivamo faktor proširenja za boju, npr. u kombinaciji faktora proširenja za boju s crnom temeljnom bojom i s jednim od četiri gena crteža nastaje jednobojni crni golub. Također recesivno bijeli golubovi su također genetski ustvari uvijek životinje s crnom, dominantnom bojom kombinirani s jednom od četiri temeljna crteža. Oni osim toga nose jedan modificirani dodatni faktor koji ih pravi bijelim zato što za vrijeme rasta pera sprječava spremanje pigmenta. Sve ostale boje se također mogu opisati i objasniti po toj shemi. Najbitnije je da možemo odgovoriti na slijedeća tri pitanja kako je nastala boja;

-Koja temeljna boja je prisutna?

-Koji temeljni crtež nosi životinja?

-Da li su prisutni još neki dodatni modificirani faktori?

Nakon uvodnih riječi želio bih krenuti na temu ovoga članka, a to su recesivno crveni i žuti golubovi.

Kako je već objašnjeno svaki golub ima najmanje jednu temeljnu boju i najmanje jednu od četiri mogućnosti temeljnog crteža. To vrijedi naravno i za recesivno crvene golubove. Optički ne vidimo koju temeljnu boju golub nosi i to zato što on nosi jedan modificirani dodatni faktor koji ga pravi crvenim neovisno od temeljnog genetskog osnova. Često vlasnici recesivno crvenih golubova ne znaju koju temeljnu boju i temeljni crtež

nose njihovi golubovi. Ako govorimo o recesivno žutim golubovima, gledano strogo genetski, onda je izraz recesivno žut pogrešan, jer u stvarnosti ne postoji samostalni nasljedni faktor recesivno žute boje. Dakle kod žutih golubova radi se o golubovima koji su genetski recesivno crveni, ali koji posjeduju jedan dodatni modificirani faktor. Taj takozvani faktor razrjeđenja izaziva kod recesivno crvenih golubova posvjetljenje njihove boje na žutu boju. Taj isti faktor također od plavih sa prugama pravi blijedoplave, od blijedocrvenih blijedožute itd.

Evo nekoliko primjera kako genetski ostvariti – dobiti jednomjernu crvenu boju intenzivnog karaktera i sjaja, a isto vrijedi i za žutu boju. To ne važi za golubove koji nose kombinacije drugih boja.

Od prvih recesivno crvenih do današnjih prekrasnih crvenih koji se presijavaju dug je i kamenit put. Prvi recesivni crveni golubovi bili su bez sjaja i nisu bili cijeli obojeni. Prije svega prsa i trbuh su bili uprljani plavom bojom, a kljun i noktli su bili dvobojni i neugledni. Danas možemo sresti često takove golubove još samo na ulicama gradova kod gradskih golubova. Engleski i američki genetičari u ovom slučaju govore o «unimproved reds» dakle o ne dobro uzgojenim crvenim.

I kao što smo naveli recesivno crveni golubovi mogu nositi svaku temeljnu boju i crtež, ali nije svejedno za kvalitetu boje koja je to kombinacija prisutna. Ako želimo jednu lijepu crvenu boju onda je najgora mogućnost da je temeljna boja dominantno crvena a temeljni crtež prugasti ili bezprugasti. Naprimjer recesivno

crveni golub na bazi blijedocrvene boje će uvijek biti bez sjaja i sa plavom prljavštinom, ali i ta kombinacija je kod nekih rasa dobrodošla zato što je uz pomoć te kombinacije dobivena najljepša izabel boja. Objektivno gledano izabel obojeni golubovi nisu ništa drugo do recesivno crveni na temelju blijedocrvenih sa dva dodatna modificirana faktora koji boju izbjeljuju, a to su već navedeni faktor razrijeđenja i dominantno opalni.

Najbolja kombinacija za dobro obojene recesivno crvene golubove je plavo tamnokovana. Drugačije rečeno taj golub nosi podložnu crnu boju te modificirani dodatni faktor recesivno crveni za homozigotnost, tako da ta boja gledatelju ili promatraču daje ugodan osjećaj o jedinstvenosti boje. Unatoč tome takova životinja je daleko od jedne perfektne obojene. Takovim životinjama fali svijetli kljun i puno sjaja u perju. Jednom rječju nedostaje još puno do perfekcije. Čarobna formula za dalje poboljšanje nedostatka u boji glasi. «Mi trebamo mnogo dodatnih modificiranih faktora za poboljšanje boje. Jedan od najpoznatijih je «smoky» faktor. U kombinaciji s plavo prugastom bojom proizvodi poznatu dimno

plavu boju na jednobojno crnim golubovima. Ovaj faktor utječe na lak i sjaj i posvjetljuje kljun i nokte. Najbolji primjer za to su orijentalni prevrtači crni, ali i mnogi istočnoeuropski letači. Najsigurniji put za čišćenje prljave boje kljuna i noktiju kod recesivno crvenih golubova je ubacivanje «smoky» faktora.

Na rase u kojima nema «smoky» faktora, a željeli bi popraviti boju, trebali bi ga ubaciti putem drugih rasa.

Jedan sljedeći faktor je «dirty» faktor koji u kombinaciji sa plavo prugastom bojom stvara jednu tamnu boju koja se često naziva čelično plava (poznata kod egerskog goluba). Na jednobojne crne golubove «dirty» faktor djeluje zatamnjujuće, pospješuje boju i čini kljun i nokte tamno crnima. Skoro svi intenzivno obojeni recesivno crveni golubovi nose dirty faktor u svojim genima. Jedan dalji faktor za poboljšanje naših crvenih je takozvani «sooty» faktor koji u kombinaciji sa plavo prugastim proizvodi laganu kovanost. Kod pažljivijeg promatranja boje vidimo da stvarnu kovanost proizvodi stabljika pera, a ne zastavice kao kod kovanih u predjelu štita. Ova boja nije ni kod jedne rase priznata nego dolazi često kao greška u boji. Kod orijentalnih galebića često dolazi

do začađenih štitova krila i puno boje sa sjajem koja nosi taj nasljedni faktor.

Sljedeći potencijalni faktor za poboljšanje naših recesivno crvenih je indigo faktor. U kombinaciji sa prugasto plavom bojom proizvodi jednu laganu crvenu boju, a boju pruga oboji u brončanu i tako pokrije crnu boju koja pod njom nestane. Ako ukrižamo indigo boju s jednobojnom crnom dobijemo nama poznatu i atraktivnu andaluzija boju koja kombinirana sa recesivno crvenom djeluje na intenzitet boje.

Osim ovih navedenih primjera postoje još neistraženi bronca faktori koji također pospješuju kvalitetu boje, ali i posebni geni za lak. Kad već spominjemo bronca faktor spomenuo bih «kite bronca» boju poznatu kao «nuz boju» kod almonda. Sve rase u kojima postoje almond boje imaju također i dobre recesivno crvene golubove.

Mnoge intenzivne boje sa puno sjaja zahvaljuju to i takozvanoj žlijezdi maslenici, ali i tu treba biti pažljiv jer prezamašćeno perje postaje «dlakavo», posebno kod žutih golubova, u predjelu pruga, a često i u cijelome štitu krila, te o tome prilikom parenja trebamo voditi računa i naći zlatnu sredinu.

Andreas Boisits

NEKA SE ZNADE

Kada sam, unazad više godina, počeo skupljati građu o našim poznatim uzgajivačima malih životinja onda mi je sveučilišni profesor mr. sci. dipl. ing Aleksandar-Saša Staneti o Branku Košutiću, među ostalim, napisao slijedeće:

Svojeg , po životnoj dobi mlađeg, najboljeg prijatelja Dr. Branka Košutića mr. iur, našeg

najboljeg suca i dugogodišnjeg predsjednika Okružnog suda, upoznao sam u prvoj polovici prošlog stoljeća ili točnije pred početak drugog svjetskog rata tj. 1940. godine. U to je vrijeme polazio završni razred Pučke škole u Zagrebu. O njemu, kao vrsnom uzgajivaču golubova, posebice engleskih perikera i paunaša doznao sam od naših

eminentnih golubara Petra Zdačeka, ing. Zvonka Šošarića i prof. Vladimira Denka i nekih drugih. Naravno da me je takvo saznanje, kao uzgajivača malih životinja, jako zainteresiralo. Želio sam upoznati tog mladog uzgajivača. I upoznao sam ga , kad sam ga o Božiću 1940. godine posjetio u njegovom domu. I ne samo njega, nego sam upoznao i

Mihajlo Klobučar i mr. Branko Košutić

njegove drage roditelje, strica mu i djeda, koji su bili zaslužni što se Branko razvio, uz ostalo, u našeg najuglednijeg uzgajivača. Došavši kod njega ostao sam osupnut, kad sam ugledao velike uredne nastambe s prostranim volijerama (najveće u Zagrebu), koje su bile pune golubova, peradi i ptica, a držao je i nekoliko vrsta kunića. Ali, od svega što sam vidio najviše su se isticali veoma kvalitetni perikeri u bijeloj, crnoj i žutoj boji, a potom bijeli, crni i crveni jednobojni paunaši te crno, crveno i žuto štitasti paunaši. Imao je dosta prevrtača tzv. „purcla“ u bijeloj, crnoj i plavoj boji. Od peradi sam vidio lijepe žute orpingtona, plimutroka, kokinkinu i bantame, a ptica je imao više vrsta, ali najviše papiga (tigrica) i šumske pjevačice.

Vidjevši veliki broj lijepo odnjegovanih i visoko kvalitetnih životinja, a naročito golubova, zainteresirao sam se o tome, gdje je moj prijatelj-tada još dječak, nabavio kvalitetan uzgojni materijal, jer sam znao da u nas baš i nije bilo previše uzgajivača golubova perikera i paunaša. Naravno da sam o svemu doznao iz razgovora s Brankom koji se

začudo već tada dobro razumio u golubove i perad. Naime, velike zasluge za spomenuto imao je Brankov stric, odvjetnik, koji mu je kupio prve golubove (engleske gušane) i više šumskih pjevačica te papige. To je bilo prije nego je moj prijatelj počeo pohađati školu. Nadalje, njegovi imućni roditelji, pa i djed, kao jedna od najstarijih Zagrebačkih obitelji (po majčinoj lozi Branko vuče Zagrebačko porijeklo, kako kažu, od kad je Zagreba), poznavali su i mnoge uzgajivače iz Zagreba kao npr. Bergera, Zdačeka, Miškeca, Eichingera, prof Denka, inž. Šošarića, inž. Franza, Šeba i druge, koji su (najviše Zdaček, Berger i Eichinger) učili Branka golubarstvu i peradarstvu. Spomenuti poznati uzgajivači n a b a v l j a l i s u B r a n k u prvorazredni rasplodni materijal, a i druga rodbina nije štedjela novac kad je njihovom miljeniku, jedincu, dobrom i pristojnom učeniku trebalo kupiti najbolje životinje.

Rečeno zapazili su i mnogi članovi Društva uzgajatelja golubova, peradi i ptica pjevačica u Zagrebu pa je na prijedlog gospode Č. Bauer, nećaka

zagrebačkog nadbiskupa, E Bergera i prof Vladimira Denka moj Branko, kao najmlađi, krajem 1939. godine primljen u društvo-kao redoviti član, uz obrazloženje da se, iako jako mladom, radi o vrsnom uzgajivaču, odličnom učeniku uzornog vladanja, a za čije se primanje za člana Društva pismeno pozitivno izjasnio i njegov otac/ to je u ono vrijeme bilo potrebno kad su u pitanju bile maloljetne osobe./Od tada pa sve do danas Branko je aktivan u radu Društva. Kasnije, kao student i kao sudac po profesiji bio je više puta biran za tajnika i predsjednika Zagrebačkog društva osnovanog davne 1925. godine. U vrijeme njegovog „predsjednikovanja“ došlo je do prosperiteta Društva. Tada su održavane poznate izložbe, a znatno se povećao i broj članova. Nažalost, Branko se na funkciji predsjednika zahvalio negdje osamdesetih godina zbog zauzetosti profesionalnim dužnostima. Tada je na prijedlog gospode V. Šeba, inž. V. Franza i A. Filipovića aklamacijom izabran za doživotnog počasnog predsjednika. S tim u vezi moram istaći, da ga je Udruga uzgajatelja malih životinja „Zagreb 1925. godine“ proglasila za počasnog člana i o tome mu izdala Diplomom. Očigledno je, da se nekako smetnulo s uma da je on već puno ranije proglašen za doživotnog počasnog predsjednika. Ipak, bolje je nagraditi dva puta nego nikada.

Kada sam već kod navođenja njegovih „golubarskih“ funkcija spomenut ću i ovo: da je 1952. godine pri sudačkom zboru tj. njegovom komisijom u sastavu inž. Mahmut Balić, dr. Rudolf Jagić i Franjo Cerinšek, koja je djelovala u Zagrebu pri Zadruzi za uzgoj čistokrvne peradi,

golubova, kunića i koza S.O.J. položio ispit za suca-ocjenjivača (međunarodnog) za golubove. Ovu mu je diplomu nostrificirao Sudački zbor Hrvatskog savez udruga uzgajatelja mali životinja diplomom od 15. ožujka 1998. godine.

Imenovan je za prvog predsjednika Zbora sudaca Saveza uzgajivača malih životinja SR Hrvatske u Bjelovaru 1978. g. Međutim, na funkciji se zahvalio 1979. g. zbog zauzetosti na pravosudnim funkcijama u Hrvatskoj i svijetu. Prethodno je izradio nacrt Statuta Zbora sudaca koji sam ja osobno uručio tadašnjem tajniku Josipu Bednjačiću iz Bjelovara.

Ranije je dosta često sudio na raznim izložbama, ali je negdje početkom osamdesetih godina prestao suditi i rijeđe izlagati, za razliku od ranije kada su njegova grla bila ocijenjivana uglavnom najvišim ocijenama i dobivala vrlo često šampionsku titulu. Razlog zbog čega je došlo do spomenutog prekida ocijenjivanja i suđenja bio je taj, jer su mu tadašnji ministar pravosuđa i predsjednik Vrhovnog suda spočitnuli što izlaže na izložbama golubova i peradi i zbog toga što na istima ocijenjuje životinje. Držali su da je to nespojivo s njegovom državnom funkcijom suca i predsjednika Okružnog suda.

Umalo zaboravih istaći nešto veoma važno, a to je da je Branko 1952. g. pribavio dozvolu grada Zagreba za pravo izlaganja malih životinja na „Trešnjevackom placu“. Od toga vremena, pa do dana današnjega, njegovom se zaslugom tamo izlažu razne životinje radi trampe i prodaje, gdje se svake nedjelje sastaje vliki broj uzgajivača iz cijele Hrvatske. Bio je jedan od organizatora i

izlagača prve poljoprivredne izložbe održane u Zagrebačkoj zadruzi.

U vrijeme Drugog svjetskog rata u Zagrebu je bilo teško nabaviti hranu za golubove i ptice, ali je unatoč tome moj Branko, uz svesrdnu pomoć obitelji, uspio prehraniti i sačuvati veliki dio svojih ljubimaca.

Uz već spomenute životinje uzgajao je i pse među kojima su se isticali newfodlanderi zatim lovački psi: mađarske vižle, koker španijeli, njemački ptičari, terijeri i druge pasmine.

Odmah po završetku Drugog svjetskog rata zajedno s gospodom Bergerom i Zdačekom putuje u Vojvodinu radi nabavke golubova. Putovali su danima (tako je to bilo u ono poratno vrijeme) vlakom i pješice i naravno u Zagreb donijeli golubove. Branko zna se perikere od D. Čelia, V. Drinjevskog i V. Tubića, a paunaše od poznatog uzgajivača A. Gajgera iz Novog Sada.

Već u završnim razredima gimnazije dopisivao se s poznatim uzgajivačima perikera i paunaša iz Njemačke od kojih je već 1949. godine (Schmit) uvezao perikere, a uz pomoć svog prijatelja upravitelja zagrebačkog Zoo-vrta je uvezao izvanredne brinere (crne, plave, crvene i žute s bijelim bindama i bijele). Naime

, Branko je, pored perikera i paunaša koji su mu bili glavni uvijek držao u manjem broju prevrtače, mevice, maltezere, remere, florentinere, indijanere i neke druge rase. Sve ove potanje rase nije uzgajao odjedamput, već ih je mijenjao, dok je neprekidno uzgajao perikere i paunaše. Jednako tako je iz inozemstva golubove importirao kad je bio civis akademikus. Međutim najviše i najbolje golubove je uvezao tj. osobno donio iz Austrije, Njemačke, Čehoslovačke, Mađarske, Belgije, Engleske i Francuske u vrijeme kada je bio sudac i predsjednik Okružnog suda. Nije on uvezao samo golubove i perad, već je uvezio i raznovrsne ptice, naročito papige velike i manje, a uspješno je uzgajao nekih 16 vrsta. Pošto je često putovao, zbog funkcije koju je obavljao u svjetskoj organizaciji „Mir putem prava“, sa sjedištem u Americi donosio je ptice iz raznih zemalja, pa je tako osim spomenutih zemalja-ptice donio iz: Afrike, Kine, Indije, Singapura, Brazila, Italije, Grčke, Španjolske, Tajlanda i Monaka. On je i mnogim našim odgajivačima donosio golubove, ptice i perad iz inozemstva kao na primjer inž. V. Franzu, P. Zdačeku, E. Bergeru, inž. Z. Šošariću, prof. V. Denku, V. Šindelaru, L. Eichingeru, inž.

Perikeri Branka Košutića

Brataniću i mojoj malenkosti. Branko je posjećivao i još uvijek posjećuje mnoge izložbe perikera i paunaša od kuda, koliko znam, uvijek donosi poneko novo grlo.

Nema, čini se, među živim i umrlim uzgajivačima perikera i paunaša, koji iole u uzgoju nešto znače, a da neznaju Branka i on njih. U odličnim je odnosima bio i jest, već 40 god., s poznatim uzgajivačima perikera iz Njemačke kao što su: H. Haab, D. Bergens, A. Metzler, Schmit, E. Frey, O. Fink, F.J.Dillmann, Linckap, F. Kalverkamp, V. Reischl itd. Vrijedno je spomenuti njegove dugogodišnje prijatelje i znance u Njemačkoj koj jesu ili uzgajaju paunaše, a od kojih je uvezio iste. To su na primjer: E. Muller, E. Lindermeier, A. Bortels, Zach, F. Huber, R Fenzl, W. Hartl i G. Adams.

Budući je u Zagrebu bilo sve teže držati veći broj životinja Branko je na prekrasnom predjelu lijepe Petrinje kupio veliki komad zemljišta (preko 2500 m²) koje je ogradio, zasadio cvijećem i crnogoričnim drvećem te

raznolikim voćem stvorivši tako jedan vrlo zapažen park. Tu je sagradio jednokatnu lovačku kuću i naravno tri gospodarske zgrade s volijerama, gdje se šepurilo nekoliko stotina golubova, ptica, fazana, paunova i peradi. U Petrinji je držao i uzgajao svoje ljubimce dvadeset jednu godinu (1968.-1989.), da bi nakon okupacije Petrinje ostao bez svega, jer su mu kuća i cijelo imanje ili kako je znao kazati „ farma“ od strane okupatora opljačkani i srušeni.

Danas moj dragi prijatelj svoje perikere, paunaše i ptice uzgaja u Zagrebu. I dalje pohodi izložbe, posjećuje svoje prijatelje uzgajivače u inozemstvu i u nas. Sada, kao i ranije voli razgovarati o inozemnim uzgajivačima i naravno o našima, među kojima s velikom ljubavlju ističe I. Jurkovića (iz Zagreba), M. Klobučara (iz Petrinje), V. Pavina (iz D M i h o l j c a), D. Konstatinovića i D Antolovića (iz Belišća), D. Strahiju (iz Međimurja), D. Langa (iz Siska), S. Mesića (iz G. Gračanice), B.

Špoljarića (iz Belišća), B. Vujevića (iz Zagreba) i pokojne inž. V. Franza, inž. Z. Šošarića i P. Zdačeka.

Uvijek i najviše s puno ljubavi govori o svom velikom prijatelju još dok su bili civis academicus pokojnom prof. Stevanu Brcanskom dipl. oec. Naime Brcansky je bio u nas poznati uzgajivač paunaša, koji je prije više od pedeset godina emigrirao u Njemačku, gdje je također uzgajao paunaše. Uvijek, sve do smrti, ostao je u vezi i prijateljstvu s Brankom. Često su se međusobno posjećivali i izmjenjivali paunaše. Danas sinovi Stevana ,poduzetnici u Njemačkoj gdje su i rođeni, glavni su Brankovi posrednici i pregovarači oko kupnje golubova u Njemačkoj.

Moglo bi se o Branku napisati puno toga jer on je ostavio neizbrisiv trag u uzgoju golubova i ptica, ali ovo što mi je dao Saša prije svoje smrti mislim da je dovoljno.

Mihajlo Klobučar

Seminar sudaca za golubove EE –saveza Varšava, 14. – 16. rujna 2007.

Organizacija seminara sudaca ocjenjivača golubova EE-saveza ove godine povjerena je Poljskom savezu uzgajatelja golubova. Seminar je održan u poljskom glavnom gradu Varšavi od 14. do 16. rujna 2007. godine na veterinarskom fakultetu, a seminaru je prisustvovalo 49 sudaca iz deset zemalja članica (Njemačka, Austrija, Švicarska, Češka, Slovačka, Mađarska, Francuska, Nizozemska, Hrvatska i Poljska). Domaćin se pobrinuo prezentirati gotovo sve svoje pasmine koje su bile izložene u jednoj učionici, a posebno i detaljno su objašnjeni

standardi još nepriznatih pasmina (poljski dugokljuni letač, poljski svrakasti letač, poljska kalota, poljska kratkokljuna kalota, varšavski leptirasti, poljski galebić, poljski kratki, poljski bradavičasti golub i poljski čistooki), koje su tada na sjednici Standard komisije Europskog saveza, koja se je održala odmah poslije seminara i prezentiranja istih od strane eminentnih uzgajatelja i sudaca, i registrirane u EE - listi Europskog saveza. Posljednjeg dana seminara održan je okrugli stol svih sudionika i EE - standard komisije, na kome se raspravljalo

o tehničkim detaljima pri ocjenjivanju, potrebi izmjene i usuglašavanja standarda pojedinih pasmina golubova u svim zemljama članicama i ujednačavanje kriterija ocjenjivanja, izradi jedinstvenog europskog standarda i prijedlozima izmjene pojedinih stručnih termina i izraza u standardima o čemu će se još raspravljati.

Na kraju su svi sudionici seminara primili i certifikate poznavanja poljskih pasmina golubova.

Vladimir Pavin

Mijo Holbak na seminaru u Varšavi

Srcasti poljski dugokljuni letač

Varšavski smetering

Detalji sa seminara u Varšavi

Vukovarska golubica i vukovarski kokošasti golub

Ovih dana posjetio sam našeg prijatelja i doajena hrvatskog golubarstva, neumornog i predanog uzgajivača engleskih gušana i suca gospodina Zlatka Mengesa, jednog od osnivača svog vukovarskog društva, a i Hrvatskog saveza. Ali Zlatku nije samo međunarodno priznati uzgajivač gušana. Prioritet posljednjih godina, zajedno sa svojim članovima i uzgajivačima, mu je rad na usavršavanju već svima poznatog i od strane Hrvatskog saveza priznatog vukovarskog kokošastog goluba i stvaranje nove pasmine «vukovarske golubice». Nastavlja on i njegovi vukovarci unapređenje i poboljšanje kvalitete vukovarskog kokošastog, a zapaženi su i obrisi nove vukovarske golubice, bijelog goluba, kratke zbijene

figure, špic kape i čarapastih nogu. Vjerujući u to što rade s puno entuzijazma i elana imati će svakako i potporu Hrvatskog saveza, odbora za hrvatske pasmine, i vjerujem velikog broja uzgajatelja u Hrvatskoj. Vukovar će sutra imati još jedan prepoznatljiv simbol «živu vukovarsku golubicu», bijelog goluba, koji je nastao na ideji

figurice tisućljetne vučedolske golubice koja simbolizira Vukovar. Naravno da im predstoji još puno posla i upornosti, ali na temelju sada viđenog rezultati nisu upitni i zato sve čestitke svim entuzijastima i članovima vukovarske udruge.

Vladimir Pavin

Mlade vukovarske golubice Zlatka Mengesa

48. njemačka izložba bantama Njemačka, Velen, 03. – 04. studeni 2007. god.

Ekipe iz Hrvatske u društvu domaćina (Martin Dirking i Clemens Büchter)

Negdje sredinom mjeseca lipnja tekuće godine obratio mi se kolega uzgajatelj bantama Tvrtko Sokler iz Hrvatske Kostajnice sa upitom o uzgajateljima bijelih bantama u Hrvatskoj. Naime razlog je bio potreba za osvježanjem krvi, a upućen na mene kao dugogodišnjeg uzgajatelja, suca za perad i predsjednika odbora za peradarstvo Hrvatskog saveza uz pretpostavku da ću mu svakako moći dati informaciju o tome kod koga od uzgajatelja bijelih bantama u Hrvatskoj bi mogao pronaći «svježu krv». Uslijedilo je njegovo razočaranje na moj odgovor da u Hrvatskoj to neće pronaći. Sve životinje za koju imam saznanje potiču od istih roditelja iz istog uzgoja kao i njegove dvije preostale kokice u bijeloj boji.

Uslijedilo je pitanje gdje bi se to uopće moglo naći? Moj odgovor je bio – u prvom redu na njemačkoj izložbi bantama, specijaliziranoj pasminskoj izložbi u organizaciji bantam kluba Njemačke. Ustupio sam mu Internet adresu stranice kluba i uputio da je obvezno posjeti, jer će tako najbolje steći uvid o čemu se zapravo radi uz obilje

informacija o svim aktualnim događanjima vezanim uz vrhunski uzgoj bantama.

Nakon par dana uslijedio je drugi telefonski poziv uz direktno pitanje o mom interesu za posjet njemačkoj izložbi bantama, te kakve su mogućnosti realizacije. Moj odgovor je naravno bio potvrđan i odmah smo dogovorili realizaciju putovanja, a da se ustvari osobno nismo niti upoznali izuzev telefonskog razgovora. Pridružio nam se Tvrtkov prijatelj Emir Hajdarević, također iz Hrvatske Kostajnice.

Krenuli smo u organizaciju putovanja – ishodili potrebnu dokumentaciju o ispunjavanju uvjeta o karanteni i dozvolu za uvoz peradi nadležnog ministarstva. Također su obavljani kontakti s predsjednikom (g. Norbert Weis) i tajnikom (g. Thomas Läufer) bantam kluba Njemačke te predsjednikom izložbenog odbora (g. Martin Dirking) iz mjesne udruge Velen. Sa oduševljenjem su primili obavijest da netko prvi puta do sada sa ovih prostora dolazi u posjet Njemačkoj izložbi bantama.

Ubrzo je došlo i vrijeme putovanja, te 02. 11. 2007. god. hrvatska ekipa uzgajatelja Sokler, Hajdarević, Safundžić kreće put živopisnog gradića Velen, smještenog uz rub parka prirode. Pred nama je bio put od 1430 kilometara. Putovanje osobnim automobilom protječe ugodno unatoč rosulji koja nas prati kroz dobar dio Austrije i gotovo cijelom Njemačkom. Ruta mi je kao vozaču dobro poznata, a direktno do Veleni i izložbene hale dolazimo s lakoćom zahvaljujući podacima iz klupskog glasila. Dolazimo u jutarnjim satima na otvorenje izložbe srdačno dočekani i pozdravljeni od strane vodstva kluba i domaćina iz Udruge Velen.

Za mene osobno to je bio veliki trenutak - nakon 18 godina bavljenja uzgojem bantama, te deset godina članstva u klubu ostvarila mi se želja vidjeti najznačajniju i najveću izložbu bantama. Na jednom mjestu vidjeti postignuće sto godišnje tradicije organiziranog uzgoja

*Norbert Weis - predsjednik bantam kluba,
Krešimir Safundžić
i Thomas Läufer - tajnik*

Hajdarević, Sokler, Safundžić u društvu predsjednika i tajnika bantam kluba

Gerhart Krupp vodeći uzgajatelj svjetlih bantama

Za vrijeme razgledavanja izložbe

bantama pri bantam klubu Njemačke.

Pred nama je stajalo 657 izloženih primjeraka u svih 18 priznatih boja te boja u radu (crvena). Na jednome mjestu toliko kvalitetnih primjeraka – impozantno. Popunjena izložbena hala, pojedinačno i jedno etažno postavljena, vrlo efektno dekorirana (čestitka organizatoru). Petnaestak primjeraka (bijeli i plavi - zlatnovrati) u volijernom prikazu. Zatičemo i 2 info prodajna štanda (Bantam kluba i mjesne udruge Velen) sa prigodnim artiklima, literaturom, opremom, ukrasno dekorativnim predmetima sa motivima bantama i ostalih malih životinja. Organizirana je i «pijaca» bantama (cca 300 primjeraka). Diveći se prilikom razgledanja primjećujemo kako vrijeme brzo prolazi.

Po unaprijed postignutom dogovoru sa predsjednikom kluba g. Norbertom Weisom priključujemo se protokolarnim događanjima u sklopu izložbe – skupni ručak uzgajatelja, godišnja skupština kluba, svečana večera. Izdvojio bih i osobito smo bili počašćeni prisustvom na godišnjoj skupštini kluba. Time

smo na licu mjesta dobrim dijelom stekli uvid u način rada kluba i njegovom odličnom organizacijom. Potrebno je za istaći da je uz redovan izvještajni dio klupskih dužnosnika i plana za predstojeće razdoblje, najviše vremena ostavljeno voditelju uzgoja koji je praktično vodio taj dio godišnje skupštine. Ovo je značajno stoga što su na dnevni red došle praktične stvari samoga uzgoja – osobna izvješća svakog delegiranog suca specijalista (pojašnjenje i viđenje ocjenjenih izložaka). Po svakom izvješću slijedio je komentar i viđenje izlagača – uzgajatelja, te potom zaključak voditelja uzgoja o stanju uzgoja u svakoj pojedinoj boji. Mogli smo zaključiti da je ovo od posebne važnosti jer dolazi do usuglašavanja stavova i boljeg razumijevanja izlagača i uzgajatelja te sudaca. Svi skupa dolaze do zajedničke slike o stanju uzgoja, određuju se prioritete i dobivaju smjerovi za uzgoj, te ukazuju na određene nedostatke na koje osobito treba obratiti pozornost prilikom daljnjeg uzgoja. Ukratko – uzgoj i sami naši ljubimci na prvome mjestu!

Posebno bih naglasio i izdvojio da

nam je bila velika čast prisustvovati na skupštini stoga što smo uz kolege uzgajatelje iz Švicarske bili posebno pozdravljeni u govoru predsjednika kluba pri otvaranju godišnje skupštine što je bilo popraćeno burnim pljeskom svih prisutnih te što mi je prije završetka godišnje skupštine kao predsjedniku odbora za peradarstvo Hrvatskog saveza dana riječ i mogućnost da predstavim Hrvatski savez te stanje u uzgoju bantama u Hrvatskoj. Smatram da je interes za širenje suradnje obostrano velik, što potvrđuje i kasnije obavljene razgovor s g. Manfredom Kullom, članom predsjedništva kluba, sucem specijalistom te predsjednikom Bavarskog saveza uzgajatelja malih životinja sa osamdesetak tisuća članova.

Nakon godišnje skupštine uslijedio je nastavak obilaska i ono što uje svakom uzgajatelju najdraže, nabavka kvalitetne, svježe krvi.

Ovom prilikom bih posebno zahvalio g. Thomasu Läufneru i g. Arturu Weigely sucu specijalistu na pomoći pri realizaciji kupovine, osobito bijelih

bantama. Postali smo ponosni vlasnici kvalitetnih primjeraka iz vodećih uzgoja (5 crnih – uzgoj Wegelt, 5 bijelih – uzgoj Büchter, te još 6 bijelih – uzgoj Schmidt). Po obavljenoj kupovini nastavili smo obilazak izložbe te pri tome upoznali osobno neke od vodećih uzgajatelja (g. Horst Ewald, g. Artur Weigelt, g. Bernd Galster, g. Dr Willy meiser – crni, g. Clemens Büchter – bijeli, Christan Gäck, g. Gerhard Krupp – svijetli) još jednom ase pokazalo koliko je svijet uistinu malen – g. Krupp je kućni prijatelj našeg starog znanca, mog brođanina na radu u Njemačkoj, Stipe Huljića uzgajatelja brodskih prevrtača.

Na kraju dana svečana večera s cca 150 članova kluba sa suprugama, te nakon uručenja

nagrada pobjednicima po pojedinim bojama prilika za uručenje našeg poklona klubu sto godišnje tradicije – slika u slamnatoj tehnici sa motivom grba kluba (rad prof. Skenderovića iz Subotice).

Naš mali doprinos zbirci kluba koji okuolja 450 članova iz desetak europskih zemalja i 2009. godine slavi 100 godina postojanja i aktivnog djelovanja! Nedjelja 04. 11. po zatvaranju izložbe pozdravljamo naše domaćine te sa 16 naših novih malih prijatelja krećemo put Hrvatske, noseći sa sobom nova i vrijedna saznanja o uzgoju, lijepu sliku o srdačnosti i otvorenosti naših njemačkih kolega uzgajatelja, prijateljstvu.....

Ovom prigodom zahvaljujem na prijemu, gostoprimstvu i pomoći

g. Weisu, g. Läuferu, g. Weigeltu i našem vrijednom domaćinu g. Dirkingu.

Također hvala dugogodišnjem prijatelju g. Egonu Plevniku i g. Janezu Kebeu iz Slovenije.

Na kraju putovanja umorni, ali zadovoljni, nadajući se da smo uvozom očuvali uzgoj bijelih, a unaprijedili uzgoj crnih bantama.

I PRIČI NEMA KRAJA (kako kaže naš tajnik saveza) IDEMO DALJE - 09. 12. 2007. god. na Državnoj izložbi u Bjelovaru u «kuničarskoj» hali u 9 sati održati će se inicijativni sastanak za osnivanje «Bantam kluba Hrvatske 2008»! pozivam sve uzgajatelje diljem Hrvatske da nam se pridruže sa ciljem širenja i poboljšanja uzgoja!

Krešimir Safundžić

Hrvatska patuljasta kokoš

/ ostali nazivi: gretlika, Jurek i Katica, Đuro i Kata /

Ova ljupka patuljasta pasmina odavno se sreće po seoskim dvorištima diljem Hrvatske pod raznim nazivima. Malo tko nije čuo za nju ili ju vidio kako živahno trčkara ili se šepuri po dvorištima. I sada se može naći u mnogim dvorištima u raznim bojama, najčešće iskrižanim. Kako do sada nije postojao «Standard» za ovu pasminu niti je netko vodio brigu o njoj, uzgoj se svodio na stihiju, slučajna, ne planska parenja, ponekad i slučajna križanja s drugim pasminama.

Obzirom da se radi o zanimljivoj patuljastoj kokoši koje još ima u izvornom obliku, a u Hrvatskoj nemamo do sada niti jednu patuljastu pasminu kokoši, vrlo je bitno na vrijeme prići njenom uzgoju planski to jest po utvrđenom «Standardu», jer u suprotnom zauvijek bi nestala. Stoga je grupa ljubitelja ove

Hrvatska patuljasta kokoš-pjetao

kokoši poduzela ispitivanje terena po Hrvatskoj i utvrdila da ima dovoljno primjeraka za uzgoj. Naravno da se odmah nije mogla detaljno istražiti cijela Hrvatska te očekujemo da se nakon ovog članka jave oni koji

imaju ovu kokicu a nisu do sada surađivali i žele ju uzgajati.

Nakon što je prikupljeno dosta primjeraka, odnosno animiran značajan broj uzgajatelja, organizirana je prva «revija» ove kokoši 07. 10. 2007. god. U

Hrvatska patuljasta kokoš s kapom

Hrvatska patuljasta kokoš

Virovitici.

Organizaciju su proveli Tihomil Mrkša, Dražen Biličić i Većeslav Vostrel.

Revija je održana ko Tihomila Mrkše, a predstavljeno je 40 primjeraka, a izložili su ih: Dražen Biličić - Bjelovar, Ivan Šarić – Dugo Selo, Tomislav Škrtić – Duga Resa, Mladen Čizmešinkin – Novo Virje, Mislav Hodalić – Đurđevac, Ninoslav Roštan – Đurđevac, Tihomil Mrkša –Virovitica i Većeslav Vostrel –Virovitica.

Većeslav Vostrel je predstavio prvi Standard hrvatske patuljaste kokoši i detaljno ga obrazložio. Izloženi primjerci u većini su odgovarali standardu.

Ova revija je održana na kraju sastanka predsjedništva Zbora sudaca Hrvatskog saveza.

Hrvatska patuljasta kokoš i njen standard predstavljeni su i na seminaru Zbora sudaca u Nedelišću 21. 10. 2007. god.

Kako mnogi uzgajatelji nisu mogli doći u Viroviticu, a mnogi se žele pridružiti uzgoju ove lijepe kokoši, ovaj standard ih treba usmjeriti oko pravilnog izbora u selekciji. Uzgajatelji se također trebaju međusobno povezivati i pomagati radi uspješnijeg uzgoja.

Radni standard / u postupku za priznanje pasmine/

Podrijetlo: Hrvatska **Uzgojni cilj:** domaća patuljasta kokoš rasprostranjena po cijeloj Hrvatskoj s različitim nazivima s nosivošću 80 – 100 jaja bijele ljuske, najmanje težine jaja za nasad 35 grama. Uzgojiti tipična obilježja navedena za ovu pasminu, osobito eleganciju i ljupkost. Nosivost podići na 100 do 120 jaja.

Ukupni dojam: srednji do viši stav, uspravnog, ponosnog i kočopernog držanja što s pomalo u zadnjem dijelu uzdignutom krijestom odaje izgled borbenosti odnosno mangupa – bečara. Ova kokoš je plaha i nestašna te se dobro snalazi u slobodnom držanju. Mnogi je još drže slobodno a spavaju na drveću. Uz volijerno držanje i više brige postaje umiljata, ljupka i dražesno elegantna, zadržavajući bečarski – mangupski izgled.

Obilježja pasmine: pijetao:

Glava: srednje velika, zaobljena s pomalo uzdignutim tjemenom

Kljun: srednje velik, nikako velik i širok, malo povijen, žute do rožnate boje, vodoravno postavljen prema oku.

Krijesta: srednje velika, jednostavna uspravna, bez nabora i skretanja u stranu, u zadnjem dijelu malo uzdignuta /postupno se uzdiže prema nazad/ s nevelikom zastavicom podignutom od tjemena, osnova krijeste čvrsta, prednji dio počinje

od pola kljuna, s 4 – 5 pravilnih zubaca čije osi streme prema oku. Visina zubi je 40 – 60 u razmjeru sa visinom krijeste /bez zubi/, jarko crvene boje.

Kukma: kod nekih primjeraka moguća je mala kukma, poput čuperka ili frizure na zatiljku, nazad češljana kratko, počinje od sredine krijeste.

Oči: narančasto crvene

Lice: živo crveno, glatko, malo malja se tolerira

Podušnjaci: srednje veliki jajolika oblika, crveni

Podbradnjaci: srednje veliki, okrugli do malo produženi, crveni, fini, brz nabora

Vrat: jak stožast, uspravan, glava – vrat – leđa čine blagi S, s lijepom zavjesom

Tijelo: srednje široko i duboko, puno, kraće

Leđa: srednje široka, kratka, unazad padajuća, zaobljenih ramena, s repom i vratom čini slovo V koje je nagnuto malo prema vratu.

Rep: okomito postavljen, pod kutom od 75 – 90 stupnjeva, lepezast, širokog kormilarnog perja čiji završeci čine skoro okomito blago zaobljenu crtu prema gore i naprijed, pokrovno i sprasto perje isto u blagom luku završava prije vrhova kormilarnog perja ili s vrhovima, dva široka velika – glavna srpa prelazeći gornju crtu kormilarnog perja svega nekoliko centimetara, u blagom luku samo malo padaju prema dolje, prelazeći uvjetno u vodoravni položaj. Vrhovi repa i krijeste su u vodoravnoj crti.

Prsa: lijepo su oblikovana, čineći zaobljenu crtu od vrata s trbuhom do repa, kao polukrug, tako da su blago izbačena, samo malo više nošena.

Trbuh: pun, srednje širok i dubok

Krila: duga, slobodno dolje spuštena, do visine goljenice

/pete/

Bataci: srednje visoki, vidljivi, pokriveni prileglim perjem

Noge: srednje duge /do dulje/, jake, izraženih ostruga, svijetle do sivo škrljaste boje

Perje: jake strukture, bogato i pripijeno

Koka: Slična pijetlu, tanjeg vrata, manje krijeste, nešto duža u leđima, uspravnog držanja, krila prema nazad malo spuštenu, ali manje od pijetla, rep pun, srednje širok, srednje dug, malo širi pri kraju, gdje završava kormilarnim perjem koje zatvara blago zaobljenu crtu prema gore i naprijed, pod nešto manjim

kutom od pijetla oko 50 – 70 stupnjeva.

Grube greške: veća odstupanja od tipa, predugo i jako zaobljeno srpasto perje, položen – niži rep, duga leđa, niske noge i stav, bijeli podušnjaci, gaće na nogama, usko i plitko tijelo, crne- tamne noge i kljun osim kod crnih, nedostatak dva glavna srpa kod pijetla, premala, prevelika ili nepravilna krijesta s malo ili previše zubaca, naborana ili neravna s izraslinama ili oštećenjima

Obojenost: bijela, pjegasta – šarena, zlatnovrata, porculan, crvena, žuta i dr. prema mogućnostima

Boje će se postupno obraditi, za sad vrijede opisi boja sličnih pasmina iz standarda.

U početku najveću pozornost treba obratiti na tip i oblik, a boje postepeno uzgojem i selekcijom dovoditi do čistoće.

Težina: pijetao: 0,75 kg - koka: 0,60 kg, **prsten:** pijetao 13- koka: 11

Ovaj standard je radni /do priznanja pasmine/, kad ga odobre odbor za hrvatske pasmine i standarde, služi za ocjenjivanje na izložbama po kojem se suci imaju ravnati i uzgajateljima radi usmjeravanja uzgoja

Većeslav Vostrel

IZLOŽBA PERADI NA ZAGREBAČKOM ZBORU – 1929.

Zagrebački ljubitelji malih životinja svoje su ljubimce do osnivanja « Društva za uzgoj golubova i ptica pjevica u Zagrebu », a i desetak godina nakon toga dok društvo nije ojačalo izlagali uz sveobuhvatnu pomoć Zagrebačkog zbora , preteče današnjeg Velesajma koji je organizirao razne izložbe pa tako i 1929 godine jednu od prvih izložbi peradi .

Navedena izložba peradi zapremala je prostor od jednog paviljona , taj paviljon je bio prilično posjećivan kako od ljubitelja tako i od izlagača .

Perad su izložili : Zemaljsko dobro Božjakovina , perutarstvo Jelenje , peradarstvo Jelačić iz Zagreba , g. Car iz Osijeka , učitelj Denk iz Markuševca , g. Valdgoni iz Daruvara , perutarstvo iz Podgrađa , g. Karch iz Rume , g. Brošan iz Zagreba itd.

Najviše eksponata i najraznovrsniju perad izložili su

Božjakovina i učitelj iz Markuševca.

Božjakovina je izložila krasne primjerke koka Plimouth rock , zatim Rodlender crveni, Orpington žuti , talijanske jarebičarke ,Holandske crne sa bijelom krunom, Paduanske, Lenghorn bijeli ,Viandot zlatni , Minorke i Langshorn crni , Brončane i Virginijske pure, Peking patke i Endemske guske. Sve su te vrste peradi odlikovane

zlatnom kolajnom Zagrebačkog zbora.

Učitelj Denk iz Markuševca izložio je zlatne Viandot koke ,Orpington žute,Rodlender i Plimouth koke , sve lijepo i prvorazredno odlikovano zlatnom kolajnom.

Perutinarstvo Podgrađe iz Slovenije izložilo je Virginijske pure, Plimouth i Lenghorn koke. Svi ostali izlagatelji su također pokazali lijepe primjerke iz

vlastitog uzgoja i većina je dobila zlatnu kolajnu , a neki su bili i nagrađeni novčanom nagradom.

Tijekom izložbe bila je organizirana i prodaja izložene peradi za koju kroničar piše:

»Živad je prodana skoro sva , dapače i više daje bilo , samo je mnogima bila preskupa».

Tim riječima i ja završavam ovaj nadam se interesantan članak iz povijesti našeg peradarstva.

Boris Švitek

KLUB UZGAJATELJA FAZANA I VODENE PERADI HRVATSKE

1.GODIŠNJA SKUPŠTINA

Klub uzgajivača fazana i vodene peradi održao je u Nedelišću 1. 09 2007 god. prvu godišnju skupštinu kluba. Nakon uvodnog pozdrava predsjednika Ivice Šoltića prešlo se na rad po dnevnom redu.

Izvešće predsjednika:

Gosp. Šoltić je izvjestio sve nazočne o radu kluba u proteklom periodu te o 1 specijalki koja je održana u Nedelišću. Zadovoljni rezultatima možemo sa ponosom reći da se na prvoj izložbi pojavio zavidan broj izlagača (20) koji su izložili 50 volijera fazana i 15 volijera vodene peradi što smatramo dobrim početkom za naredno razdoblje.

Izvešće tajnika:

Gosp. Sušenka se u svom izvješću osvrnuo na početak, odnosno ideju osnivanja kluba uzgajivača fazana i vodene peradi koja se

ostvarila u ovom periodu. Rad kluba možemo podijeliti na tri faze. Prva faza je uspostavljanje kontakata sa uzgajivačima diljem Hrvatske. Druga faza je izrada pravilnika izlaganja i standarda fazana da bi mogli educirati suce

za ocjenjivanje ovih životinja.

Nakon inicijativnog sastanka u Ivancu dogovoren je datum održavanja osnivačke skupštine kluba koja je održana u Belišću 10. 09. 2006. godine. Treća faza je održavanje prve specijalke fazana 30.12.2006. god. u Nedelišću.

Članovi kluba

Izvjешće blagajnika:

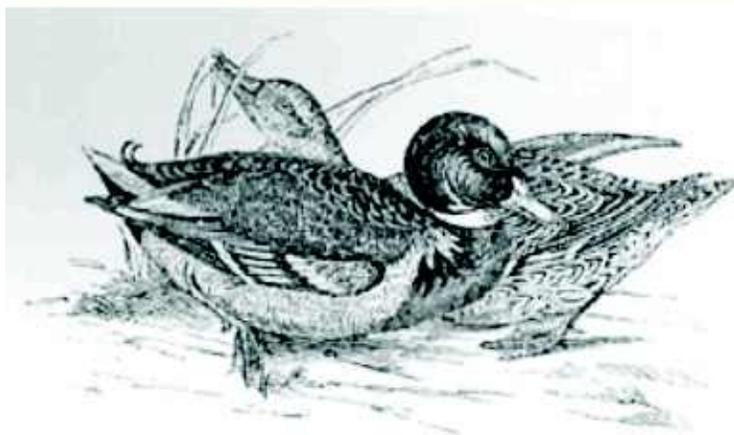
Klub raspolaže određenim financijskim sredstvima koji zadovoljavaju potrebe kluba, a sve prema savezu je podmireno. Klub uzgajivača fazana i vodene peradi broji 26 članova iz cijele Hrvatske ima predsjednika tajnika i blagajnika te 2 podpredsjednika za pojedine djelove države. Sve kontakte sa klubom možete uspostaviti sa tajnikom.

Zvonko Sušenka

Predsjednik Ivica Šoltić i tajnik Zvonko Sušenka

Patuljasta patka

Slika patuljaste patke iz 1874. Lewis Wright

Tek od prije nekoliko godina ova patka pobuđuje zanimanje naših uzgajatelja. A njena pojava na izložbama nikoga ne ostavlja ravnodušnim.

U prošlosti je ova patka korištena kao „mamac“ za divlje patke, u Nizozemskoj i Engleskoj. Gdje su

je zvali „Decoy duck“, a sam naziv dolazi od Nizozemske riječi „kooi“ što znači kavez odnosno zamka. Godine 1678. Francois Willurghby napisao je kako su u Engleskoj oponaša Nizozemski način hvatanja divljih pataka u kaveze, pomoću Decoy pataka (preteča patuljatse patke). Decoy

patka bi svojim glasanjem privukla obične divlje patke, koje bi se zaplele u splet mreža ili bi postale dostupne dometu pušaka. Prve patuljaste patke su bile donekle drugačije od onih koje poznajemo danas, jer se u prošlosti nije pridavala pažnja izgledu, već samoj funkciji ove ptke. Dvije važne karakteristike ove patke pridonjele su njenom izgledu koji se očituje danas. Prva karakteristika je da patka bude grlata, i da se njeno glasanje čuje na što veću daljinu, odatle dolazi i njen naziv u engleskom jeziku „call duck“ gdje riječ „call“ označava poklič, poziv. A druga karakteristika je da patka bude što manja, kako bi se lakše prenosila u kavezima.

Patuljasta patka ili kako je u Njemačkoj zovu Zwergenten, nosi gene koji na potomke prenose patuljasti rast, maleno kratko tijelo i vrat, veliku okruglu

Bijela patuljasta patka 1 0

glavu, kratak kljun, velike oči i izražene obraze.

Po mnogo toga se razlikuju od svojih predaka Decoy pataka, od kojih su tokom stoljeća dobivene selekcijom, zbog toga što se sve veća pažnja počinje pridavati njihovom vanjskom izgledu, a osnovnoj namjeni „mamca“ više se ne pridaje važnost.

Patuljasta patka je standardiziranu u Velikoj Britaniji, a bila je jedna od četiri pasmine pataka koja je bila opisana u „Standard of

Excellence in Exhibition Poultry“, 1865. godine. U to vrijeme postojale su dvije opisane varijante patuljaste patke, u bijeloj i divljoj boji. Sve do 1954. patka se slabo uzgaja a u stnardu se navodi kao „rijetka pasmina“, Ponovno je opisana 1971. godine u Velikoj Britaniji opet pod nazivom Decoy patka u bijeloj i divljoj boji.

Njezino točno podrijetlo se još uvijek samo nagađa, ali smatra se da je u Nizozemsku uvezena brodovima iz Azije, a kasnije i u Englesku. Ostale patuljaste

pasmine pataka uvezene su u Nizozemsku u 17. stoljeću pa je moguće da je sa njima došla i patuljasta patka. Van Gink u svojoj knjizi „*The Feathered World*“ iz 1932. navodi kako postoji mogućnost da su patuljastu patku uvezli nizozemski kapetani sa Dalekog Istoka, *Slika patuljaste patke iz 1874. Lewis Wright* točnije Japana, pogotovo zbog toga što se patuljasta patka po obliku u mnogočemu razlikuje od divljih pataka koje susrećemo u Europi, prema tome, smatra, da je ta pasmina već odavno postojala u Aziji.

Zbog toga što su je standardizirali i uzgojili u današnjem obliku, često se u standardima kao zemlja odakle potječu nalazi Engleska, odnosno Velika Britanija.

Ova pasmina pataka nije zahtjevna za uzgoj, vrlo je pitoma, a može se držati na otvorenom bez bojazni da će odletjeti. Ženka sama sjedi na jajima, koja su bijele boje. U dva ciklusa snese oko 30 jaja, a pačice sama pazi od opasnosti.

Patka je niskog stava, glava je relativno velika, okrugla, može imati kukmu koja je nošena u

0 1 divlje prošarana boja

0 1 bijelo crna boja

zadnjem dijelu glave, velika i okrugla. Oči su velike, okrugle, žive, smještene u središtu glave, baza oka je u liniji sa gornjim dijelom korjena kljuna, koji je malen i kratak, najveće dužine do 3,1 cm, postavljen četvrtasto na glavu, obrazi puni. Vrat mora biti kratak i jak. Tijelo maleno, kompaktno, nešto širje i bucmasto, sa punim prsima, rep je nošen gotovo

Bijela patuljasta patka 1 0 vodoravno. Noge su kratke, smještene na sredini tijela. U Europskom standardu i standardu zemalja Europskog kontinenta, pa tako i u našem težina mužjaka iznosi do 0,9 kg a ženke do 0,8 kg. Dok je u Anglosaksonskim zemljama težina manja i iznosi kod mužjaka od 0,6 do 0,7 kg, a kod ženke od 0,5 do 0,6 kg. Greške koje u uzgoju treba izbjegavati su premaleno, mršavo tijelo, noge postavljene previše unazad što uzrokuje da prsa dotiču tlo. Treba izbjegavati dugačak, tanak vrat, malenu i slabu kukmu, ovalnu ili previše četvrtastu glavu, slabo izražene obraze. Kljun ne smije biti velik i nepravilan. Greška je i prekrupno tijelo.

Danas ih možemo pronaći u čak 17 boja, a mnoge boje su još u razvoju. Kod nas su najzastupljenije u divljoj, bijeloj, smeđe divljoj i srebrnoj boji. Dok postoje još u plavo divljoj, plavo srebrnoj, smeđe srebrnoj, pepeljasto divljoj, plavo pepeljastoj, smeđe pepeljastoj, khaki, crnoj, čokoladnoj, crna/plava/lavandna/čokoladno prugastoj, bijelo crno/plavoj/čokoladnoj i divlje prošaranjoj.

1 0 plavo divlja boja

1 0 pepeljasto divlja boja

Dražen Biličić

Ptice močvarice

Predstavnice ove skupine još se nazivaju i gušćarice a čine je: labudovi, guske, patke i tri južnoameričke vrste poznate kao kreštalice.

Sve one obitavaju na rijekama, jezerima, močvarama te jedan manji dio na morima. Odlični su plivači te hranu traže na vodi, dok jedan manji dio njih hranu traži pod vodom. Kao na primjer: patka ronac, dok druge pasu na tlu: a to su guske,, ponekad i labudovi. Sve odreda su dobri letači te mnoge od njih prevaljuju velike udaljenosti između mjesta gniježđenja i mjesta zimovanja. Sve one su ptice vodarice sa plivajućom opnom između prstiju, spljoštenim i tupim kljunom.

Poznato je sveukupno 147 vrsta: (labudovi 6 vrsta, guske 14 vrsta, utve 16 vrsta, te 111 vrsta pataka) i nekoliko desetaka križanaca.

Labudovi, guske, patke imaju zdepasto tijelo s kratkim repom, širokim kljunom i u većini slučajeva dugim vratom.

Mnoge od njih su ukrašene šarenim perjem (uglavnom mužjaci), a neke su jednako obojene (labudovi, guske).

U doba mitarenja većina njih izgleda neugledno. Izgube ljetno perje, te im izraste jednobožno koje im služi da se bolje sakriju od grabežljivaca.

Sve one imaju trtičnu žlijezdu koja luči vodootporno ulje, s kojim mažu perje te voda s njega jednostavno sklizne.

Svaka zdrava ptica vodarica svakodnevno po nekoliko sati utroši u zamašćivanju i uređivanju perja.

Ptice vodarice imaju stopalo s plivajućom kožicom koja se nalazi između tri prsta dok im je četvrti (stražnji prst) podignut nagore te im služi za hod po kopnu. Hodanje po obali im je

gegajući, kretanje po vodi olakšava im gladak obris tijela koji smanjuje otpor vode. Plivajuće kožice im služe kao vesla. Gusto nauljeno perje im daje sposobnost da plutaju na površini vode. Jednom kad polete brzi su i snažni letači . Pojedine vrste dostižu i do 100 km/h.

Razmnožavanje močvarica (u prirodnom staništu) je otežano zbog grabežljivaca i hladnoće. Parenje se u 90% slučajeva odvija na vodi.

Gniježda na vodi grade labudovi, sive divlje guske i neke vrste pataka. Na obali tik uz vodu u tršćaku, rogozu i gustom raslinju gniježde većinom patke te guske: lisasta, glogovnjača, kanadska, snježna itd.

U šupljim stablima gniježde se mandarinke i karolinke.

Utve se gniježde u rupama i pukotinama stijena čak i u napuštenim rupama divljih kunića

Posebna priča je leženje na jajima te izvođenje podmlatka te ćemo se ovlaš dotaći i te teme.

Labudovi (Cygnus) 6 vrsta

1. Crvenokljuni labud (Cygnus olor)
2. Žutokljuni labud (Cygnus cugnus)
3. Kanadski mali labud (Cygnus c. Columbianus)
4. Mali labud (Cygnus c. Columbianus bewicki)
5. Crni labud (Cygnus atratus)

Labudovi nose 5 – 8 jaja u plutajuće gniježdo promjera i većeg od 2 metra. Ženka sjedi na jajima od 34 do 37 dana, dok je mužjak stalno u blizini gdje pažljivo motri na uljeze spreman se usprotiviti i upustiti u ljuti boj braneći gniježdo. Brigu o mladuncima preuzimaju oba roditelja te ih brižno čuvaju i vode od 120 do 150 dana dok se oni ne osamostale. Prvo gniježđenje

labudova je u 3. ili čak u 4. godini života.

Guske (Anser) 14 vrsta

Sive guske

1. Siva guska (Anser anser)
2. Glogovnjača (Anser fabalis)
3. Kratkokljuna guska (Anser brachyrhynchus)
4. Snježna guska (Anser cacrulesceus)
5. Mala guska (Anser erythropus)
6. Lisasta guska (Anser ablifraus)
7. Indijska guska (Anser indians)

Crne guske (Branta)

1. Grivasta guska (Branta bernicla)
2. Bjelolika guska (Branta leucopsis)
3. kanadska guska (Branta canadensis)
4. Crvenovrata guska (Branta ruficollis)

Guske nose 4 do 8 jaja većinom na tlu, gniježdo je udubina u zemlji obloženo mahovinom, suhom travom te perjem koje guska očupa sa sebe. Inkubacija traje 25 do 29 dana. Mlade vode oba roditelja 50 do 60 dana dok se ne osamostale. Prvo gniježđenje je u 2. ili 3. godini života.

Patke (Anas) 111 vrsta

Ovdje ćemo spomenuti samo neke od vrsta koje sam viđao kod naših uzgajivača.

Patke plivarice

1. Divlja patka (Anas platyrhynchos)
2. Patka zviždara (Anas penelope)
3. Američka zviždara (Anas Americana)
4. Patka lastara (Anas acuta)

Krže male plivarice

1. Kržulja (Anas crecca)
2. Zelenokrila kržulja (Anas c. carolineusis)
3. Srpastorepa kržulja (Anas falcata)
4. Kapska kržulja (Anas capeusis)

Patke ronilice

1. Krunasta patka (*Aythya fuligula*)
2. Patka crnika (*Aythya marila*)
3. Glavata patka (*Aythya ferina*)
4. Patka njorka (*Aythya nyroca*)

Morske patke

1. Šarena patka (*Histrionicus histrionicus*)
2. Lisasta patka (*Melanitta nigra*)
3. Crna patka (*Melanitta perspicillata*)

Patke pretežno nose od 6 do 12 jaja ovisno o vrsti, većinom na tlu uz samu vodu, u trsci, rogozu i šašu u gnijezdu obloženom vodenim biljem. Neke vrste gnijezde se u dupljima drveća, no njih je manji broj. Inkubacija traje od 24 do 28 dana, zavisno o vrsti koji dan duže ili manje. Neke se gnijezde u prvoj, a neke u drugoj ili čak u trećoj godini života. Mlade obično vodi majka 40 do 50 dana nakon čega se oni osamostale.

Utve : 16 vrsta

1. Morska utva (*Tadorna tadorna*)
2. zlatokrila utva (*Tadorna ferruginea*)
1. Smeđa utva zviždara (*Deudracygna bicolor*)

Utve nose zavisno o vrsti 8 do 10 jaja na kojima ženka leži 29 do 31 dan. Mlade vode i mužjak i ženka još 40 do 50 dana, nakon čega se osamostale. Prvo gniježđenje je u 2. ili 3. godini života.

Na kraju moram napomenuti da ovdje nisu spomenute sve vrste jer bi nam to oduzelo puno prostora. Dotakli smo se samo onih vrsta koje se sreću kod naših uzgajivača u većem ili manjem broju. U sljedećim brojevima našeg «Uzgajatelja» detaljnije ćemo opisati neke vrste te ih ilustrirati slikama.

Kazimir Vujević

Kunići

Velika činčila

VELIKA ČINČILA

U nastojanju da se uzgoji većih i skladniji kunić, dobrih mesnih kvaliteta i dobrog činčila-krzna, **Chris Wren** je godine **1920.** dobio velikog činčila-kunića. Dobio ga je u težini **4-5 kg**, s mekanim krznom i gustom dlakom. Pokrov mu je kao i danas pepeljasto sive boje, poput čelika. Boja krzna je vrlo slična boji prave činčile, samo što je malo tamnija. Ako gledamo s komercijalne strane to je

najvrednije normalno krzno izvanredne veličine. Ženke velikog činčila kunića daju 6 do 8 mladih u leglu, dobre su dojkinje i brižne majke. Mnogi uzgajatelji ove pasmine činčila-kunića smatraju idealnim za meso i krzno, a na izložbama je jako omiljen. Tijelo mu je lijepo i veliko ali ne slični orijašu. Oblik tijela je valjkast, jednako dubok kao i visok, dobro mišićavo i zbijeno. Današnja težina ovog kunića se kreće od 4,5 do 5,5 kg, a prirast mladunaca se kreće oko

0,70 kg mjesečno. Što znači da kunić velike činčile će u starosti 8 mjeseci sigurno težiti 4,5 kg.

Duljina ušiju velikog činčila-kunića se kreće od 13,5 do 14,5 cm.

Priprema činčila kunića za izložbu

Kod ovog kunića mnogi uzgajatelji trebaju znati, da kunić na izložbu može doći samo ako je u dobroj kondiciji i dobro olinjalog krzna. Kod odabira za izložbu činčila-kunića trebaju voditi računa o slijedećem:

- krzno ne smije imati smeđkasti ton pokrovne i među boje

- ne smije imati žuti klin zatiljka, sasvim svijetla prsa i prednje noge, srebrnast jednoličan šatirung

- međubojica se mora kretati oko 5 mm, s tim da puhanjem u krzno na bokovima se mora nazirati pet (5) krugova bijelo-sive boje sve do kože kunića. Vidi sliku!

Na među boju jako utječu klimatski uvjeti, tako da se krzno iz izložbe u izložbu teško održi u ovakvom obliku. Činčila kunić po standardu može imati sve, ali ako je krzno u fazi linjanja tada u stavki 5 (pokrovna boja i šatirung), životinja dobiva

Mala činčila

Tiriniški kunić

umanjene bodove jer su vidljivi jaki prijelazi (flekovi) na krznu.

KALIFORNIJSKI KUNIĆ

Ova pasmina kunića je nastala u Americi, to jest na Kalifornijskom univerzitetu. Uzgojio ga je uzgajatelj **Georg S. West**, a na selekciji ove pasmine radio je od 1923. do 1929 god., križanjem mužjaka križanca ruskog kunića i velike činčile s

mišićjem. Oči ovog kunića su crvene boje, a dozvoljene boje crteža su: crna, havana i plava. Kunić ne smije biti orijaškog ili ruskog tipa, dok obilježja ne smiju manjkati. Na izložbama je zastupljen u velikom broju, stoga izlagači trebaju vodit računa da izlažu životinje kako su opisane u Hrvatskom standardu.

Kalifornijski kunić

Branko Lončar

boja prelazi u plavkasti ton koji je prema donjem dijelu tijela sve zagasitiji. Najtamniji dio tijela su glava i uši. Svugdje po tijelu boja je u finim prijelazima i nijansama. Odstupanja u boji mogu biti s više ili manje svjetlijim ili tamnijim tonovima. Boja kunića u prvim danima života je plavkastog tona, a potom postaje izrazitija, i u dobi od 8 mjeseci najizrazitija je i najljepša. U daljnjoj starosti kunića boja sve više tamni. Kunići dosežu težinu od 3,50 do 4,25 kg, nisu zahtjevni kod hrane i otporni su na bolesti. Ostale osobine uzgajivači kojih životinje izlažu na izložbama neka potraže u Hrvatskom standardu kunića.

ženkom bijelog novozelandskog kunića. Kalifornijski kunić je bijele boje s crnim ušima, njuškom, šapama i repom. Crnu njušku zovemo još i maskom koja mora biti lijepo oblikovana ne prevelika, a šape obojane na nogama sežu do polovice i zovemo ih još i čarapama. Kao pasmina u Europi je priznata 1939. god. i tek tada se počela uzgajati diljem svih kontinenata. Pasmına je otporna na bolesti, mesnata, a ženke su dobro mliječne i plodne. Glede tih osobina kalifornijskog kunića rado uzgajaju početnici, a i na većim farmama. Težina mu se kreće od 4 do 5 kg., a tijelo mu je kratko, zbijeno sa čvrstim

OAZA U SRCU BARCELONE

Barcelona je glavni grad pokrajine Katalonije u Španjolskoj. Mi smo posebno sentimentalno vezani za Barcelonu i odmah nam misli idu u 1992 godinu i Olimpijadu koju je ovaj grad organizirao. To je bilo naše prvo učešće na jednoj Olimpijadi kao samostalne države.

Sjetit ćemo se i neponovljivog virtuozu pod koševima Dražena Petrovića i finalnog susreta sa NBA zvijezdama. Barcelona je istinska turistička meka. Dnevno je na tisuće i tisuće turista u tome gradu, a Barcelona ih nudi brojnim turističkim destinacijama. Tu za svakog ima po nešto: vjerski turizam (crkva La Sagrada Familija), povjesni (monumentalni spomenik K. Kolumbu), sportski turizam (pored Olimpijskih objekata) nezaobilazna atrakcija je nogometni klub «Barcelona» svjetski nogometi velikan sa

ljubitelje noćnih izlazaka tu su brojni flamengo klubovi sa atraktivnim plesačicama i programom.

Da ne spominjem koridu ili čuvenu mediteransku kuhinju za gurmane sa nadaleko poznatom paeljom, o vinu neću ništa napisati jer se radi o nadaleko poznatim sortama kvalitetnog vina. Najprometnija ulica u Barceloni zove se Katalonija, široka i dugačka stjecište je turista iz cijelog svijeta, ali i brojnih lupeža, probisvjeta, avanturista, kriminalaca i nema čega tu sve nema. Ono što je danas hit u Europi –konceptualni umjetnici, u ovoj ulici su brojni i izvode svoj performans, tako da vas očekuju razna (prijatna i neprijatna) iznenađenja. Dalje umjetnik iz Gabona prodaje svoje neobične slike, možete kupiti dijelove ritualne odjeće iz Konga, drugi nude crtanje na licu mjesta (portret ili karikaturu),

razglednice, suveniri, sladoled, brza hrana sve se to nalazi u toj ulici punoj života.

Iznenađenje je bilo potpuno kada sam u toj ljudskoj đungli pronašao nekoliko oaza. Nemogu reći da su to dućani, možda da kažem da su to štandovi, i pravo su osvježavaju u toj đungli na asfaltu. Šta tu sve ima: kavezi za sve vrste ptica i papagaje, zamorce, kuniće, razne vrste pojilica, hranilica, gniježda, akvarijumi, terarijumi. Hrana za kanarinca, male papagaje, srednje papagaje, velike papagaje, egzote, akvarijumske ribice ali i za sve ostale kućne ljubimce.

Povelik je spisak i živih malih životinja koje se nude na prodaju: perad, golubovi, kunići, zamorci, vjeverice, tvorovi, kanarinci, papagaji (mali, srednji i veliki), ribice, gušteri, zmije... Literatura, lijekovi.. Ali ako sam nešto i propustio tu su fotografije koje će me dopuniti.

Ivica Kovač

Ara samo 2500€

Kao iz bajke

Kanarinci, papagaji, egzote,

Valencija karijeri - mladi

Topazni kanarinci

Topaz - crveni mozaik mužjak crne serije

–ino ptica, za koje je poznato da ispoljavaju samo feomelanine, a ne iskazuju eumelanine. Topaz ima eumelanine smeđe boje sa sivkastim nahukom, dok je feomelanin smeđe boje, nešto svjetliji nego što je kod klasičnih melaninskih kanarinaca.

Već prije je navedeno da topazni kanarinci imaju tamne oči. Međutim ta tvrdnja se odnosi na odrasle ptice. Topazni kanarinci u gnijezdu prvih desetak dana imaju crvene oči. Nijansa crvene boje ovisi o melaninskoj seriji, izabele i ahata. No samim odrastanjem ptice i oko postaje tamnije, tako da kod osamostaljenja oko dobije konačnu tamnu nijansu boje. Ovu pojavu potrebno je razjasniti. Sve ptice koje ispoljavaju feomelanine i eumelanine imaju

tamne oči. Ptice koje ispoljavaju samo jedan od ove dvije vrste melanina imaju crveno koko. Samim tim što topazni kanarinci ispoljavaju smeđe eumelanine sa sivim nahukom (slabo su naglašeni crni eumelanini) i smeđe feomelanine, pojavljuje se crveno oko u gnijezdu. Neki uzgajivači tvrde, što je oko intenzivnije crvene boje u gnijezdu mlade ptice će biti atraktivnije. To je i razumljivo, jer te ptice imaju manju količinu sivog nahuka eumelanina tako da je melaninski kontrast neobojenih vretenaca perja veći. Nedostatak crnog eumelanina je razlog zbog čega ove ptice imaju kljun, noge i nokte boje mesa, kako u crnoj tako i u ostalim serijama.

Topaze nalazimo u svim bojenim

Ne tako davno mutacijom je nastala nova vrsta kanarinaca boje, priznata tek 1995. godine na svjetskoj izložbi ptica u Udinama (Italija). Tada je COM i službeno priznao novu melaninsku mutaciju pod nazivom **Topazni kanarinac**.

Djelovanjem faktora topaz kanarinci su izgubili dio sposobnosti proizvodnje melanina na pojedinim dijelovima pera. Sve serije topaznih kanarinaca imaju klasičnu lipokromsku boju perja, tamne oči, te kljun i rožnate dijelove boje mesa. Prepoznaju se po karakterističnim svijetlim vretencima velikih pera krila i repa, velikoj koncentraciji melanina uzduž vretenca velikih pera, širokim i tipičnim svijetlim obrubom velikog i pokrovnog perja. Kod topaza se radi o drugačijem rasporedu melanina, nego što je slučaj kod klasičnih melaninskih kanarinaca. Topazni kanarinci su nastali u gnijezdu feo

Topaz - crveni mozaik mužjak ahate serije

skupinama. Međutim, ipak su najatraktivniji u svjetlijim bojama, bijeloj i žutoj, dok crvena boja nepovoljno djeluje na izgled topaznih kanarinaca.

U Hrvatskoj se na izložbama pojavljuje mali broj ovih ptica, koje obično među ostalim kanarincima boje, za posjetioce ne predstavljaju posebnu atrakciju.

Nasljeđivanje kod mutacije topaz je recesivno. Zbog toga kod bastardera za ovu vrstu kanarinaca ne postoji veliki interes, iako smatram da bi križanci od topaz kanarinaca bili atraktivni za izlaganje.

Kao i kod ostalih kanarinaca boje, i ovdje razlikujemo intenzivne, neintenzivne i mozaične kategorije ptica, kao i sve četiri melaninske serije.

Crno – smeđi topazni kanarinci

Topazna karakteristika utječe da crtež bude antracitne boje. Crtež je sličan klasičnim melaninskim pticama, dok pokrovno perje ima eumelaninske oznake tamno smeđe boje sa sivim nahukom na rubovima, tako da djeluje malo zaprljano. Feomelaninske oznake su svijetlo smeđe boje. Na ovoj seriji se najbolje ističu sve osnovne karakteristike topaznih kanarinaca. Rožnati dijelovi su boje mesa.

Ahatni topazni kanarinci

Sve melaninske oznake su više reducirane u odnosu na crno – smeđu seriju. Uz crno – smeđu seriju, ptice ahatne serije su jednako atraktivne za uzgoj i takmičenje.

Smeđi topazni kanarinci

Crtež na leđima i bokovima još je vidljiv. Melanin je jednoliko raspoređen po cijelom tijelu. Rubovi velikih i pokrovnih pera imaju jaču melanizaciju. Suprotno od crno – smeđih i ahatnih ptica, moraju ostati tipični

rubovi topaza, ali dosta slabo izraženi. Karakteristike topaza vidljive su, ali ne toliko izražene kao kod prethodnih serija.

Izabel topazni kanarinci

Faktor topaza dodan faktoru izabel uzrokuje skoro potpun nedostatak melanina. Odsutnost melanina na perju daje izgled lipokromske ptice. Zbog toga su izabelni topazni kanarinci potpuno rasvijetljene svijetlo smeđe ptice, i nisu takmičarske ptice. Uzgoj topaznih kanarinaca treba ograničiti na crno – smeđu, ahatnu i smeđu seriju.

Postoje tri kombinacije parenja kanarinaca topazne mutacije:

- topaz x topaz
- nosilac topaza x topaz
- nosilac topaza x nosilac topaza

rezultati sparivanja su identični kao i kod ostalih kanarinaca boje koji imaju recesivnu nasljednu karakteristiku. Najbolje topazne ptice se dobivaju sparivanjem s nosiocima. Zanimljivo je napomenuti da sparivanjem ovih ptica sa ostalim poznatim mutacijama nije donijelo ništa posebno u uzgoju, te se to niti ne preporučuje. U dosadašnjem uzgoju nije se pokazalo da kod topaznih kanarinaca postoji spolni diformizam.

Nadam se da će ove ptice u budućnosti zauzeti značajnije mjesto u uzgoju kanarinaca boje u Hrvatskoj, iako njihova pojava kod uzgajivača nije pobudila veći interes.

Ivan Čubelić

Topaz - bijeli, ahatne serije

OGLASI

UZGAJIVAČ ČISTOKRVNIH KUNIČA I GOLUBOVA

HRVATSKI VELIKI BIJELO OPALJENI
I GOLUBOVA SISAČKIH PREVRTAČA

Nenad FILJAK

Pavla Radića 93
VIROVITICA
Mob.: 098/ 805-187

Branko Musić

Uzgajatelj visoko kvalitetnih
zecolikih kunića s uvoznim
rasplodnim materijalom

Krstova 13
31000 OSLEK
HRVATSKA
tel:+385 (031) 503-572
mob:091-503-3187
fax:031/ 503 - 914

Kos Zlatko

Prodajem zagrebačke
i bačke prevrtače

Hrasče
Hrasčanska 39 N. Zagreb
Mob. 091/535 89 45

UZGAJIVAČ

IVICA MEŠTROVIĆ

Moslavačka 24/A
10 315 NOVOSELEC
telefon 01 2897 195
mobilni 098 519 894

Zecoliki kunić

- Papige – mlade pennantove rozele (P. elegans. Nigrescens) u crvenoj boji i višebojne rozele (P. eximius) u izvornoj boji prodajem. Tel: 091 536 1009
- Prodajem ukrasne fazane – plavoušate mikado, eliot, prelat ženke, dijamantne sedlaste itd. Zvonko Sušenka, tel: 031 381 214, mob: 091 723 7066
- Prodajem kingove vrhunske kvalitete (bijele, plave, dom. crvene), kao i kokoši hrvatice iz šampionskog jata. Josip Šimunović, D. Miholjac, tel: 031 631 075
- Prodajem plave engleske gušane (5-6 pari) vrhunske kvalitete i vukovarske kokošate golubove, Zlatko Menges, Vukovar, Mob: 098/253-212
- Kupujem fazana himalajskog monala (glanc) ponude na tel: 098 438 237
- Prodajem 5 pari plavih, 2 para bijelih i 2 para žutih engleskih gušana. Zlatko Menges, Vukovar, tel: 098 253 212 .
- Uzgajam i prodajem - golubove: pomeranske gušane plave i špricane, zagrebačke prevrtače bijele i srcaste. Perad: posavska kukmasta kokoš, jaja šaljem poštom. Kuniće: orijaške šarce i divlje kuniće. Josip Bertinovec, Lonjica 313., tel: 01 2724 100.
- Prodajem brnske gušane crne, plave i žute. Paunaše bijele, crne i crno štitaste Vrbanić Mate, Ludbreg, tel: 042 815 070, mob: 095 818 6434
- Prodajem tijekom cijele godine brodske prevrtače i svim bojama i bačke prevrtače u bijeloj boji, Marko Kutlić, Zagrebačka 33, Ivaničko Graberje, Mob: 091/113-26-98
- Prodajem tijekom cijele godine, perikere u svim bojama, Tel. 031/632-669, Mob: 098/412-906, Pavin
- Prodajem ovnolike kuniće u svim bojama i pomeranske crne gušane. Veronika Jagičić, Ptičekova 7, Oroslavlje, Tel. 098/1604-115
- Prodajem brodske prevrtače vrhunske kvalitete. Vlado Bašneć, Lj. Gaja 9, Ivanić Grad, tel: 01 2882 004 m
- Prodajem paunaše plave, crne, crvene, crnorepe, crvenorepe i žutorepe, holandske čubaste kokoši i crne kokinkine. Lacković Zdenko 091/733-7946
- Kupujem mužjaka lisaste luske. Kazimir Vujević tel: 031 286 169
- Prodajem kuniće velike činčile, kokoši plimutrok, piliće i jaja za nasad. Rudolf Marguš, Čepin, tel: 031 381 654.
- Prodajem golubove staronjemačke gušane, pomeranske gušane i razne vrste peradi i ptica. Zvonko Ljubić, lj. Babića 24. Oroslavlje tel: 049 285 123.